
רגע השיא על הדשא: ווימבלדון '87
סטלמך חוזר הביתה
מלך אירופה, גאליס, אורחו של סילבר
מאמני הגמר של הנ.ב.א. – מבט אחר
"האיש שלעולם אינו מפסיד" – הפסיד
60%
60% מן הגברים בישראל קבעו
חד וחלק
Gillette®
ממחקר פור"י שנערך בשנת '87* עולה, כי 60% מן הגברים בישראל – המתגלחים בסכיני גילוח – מעדיפים את ג'ילט.
(פי שניים וחצי מן הבחירה הבאה).
המשיבים במחקר נתנו לג'ילט עדיפות בתכונות הגילוח הבאות:
* איכות וחדות הסכינים.
* קלות ונוחות הגילוח.
* מספר הגילוחים לסכין.
* איכות הגילוח – חלקות הפנים.
* והחשוב ביותר; רוב המוחלט קבע כי
ג'ילט נותן לך את התמורה הטובה ביותר לכספך!
הצטרף למליונים רבים ברחבי העולם, אשר הפכו את סכיני הגילוח של ג'ילט לנמכרים ביותר.
ג'ילט – מס. 1 בעולם
Gillette
GII®
Contour®
סכין הגילוח הכפול עם הראש הסובב, המתאים עצמו לתווי פניך, לגילוח הקרוב ביותר.
ContourPlus®
סכין הגילוח הכפול, עם ראש סובב ופס הסיכה הייחודי "LUBRASTRIP" המוסיף חלקות לגילוח הקרוב של ג'ילט.
Blue II
סכין גילוח כפול וידית באחד. לגילוח קרוב ולנוחות בשמוש
* פור"י – אומניבוס, ינואר 87, 650 גברים בוגרים.

שבועספורט

מדעות: גילה שניידר, חיליק עמיר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

בשער

בוריס בקר, פעמיים צהל כך אחרי ווימבלדון. בתצלום הקטן: מארטינה (ראה פוסטר) והסוס (צילומי גאמא).

מה בגליון

נחום חוזר הביתה

אלי קמיר

כאשר האפסנאי של הפועל פ"ת קיבל ממנו בחזרה – ובפעם האחרונה – את נעלי הכדורגל, התרחש משהו בפ"ת. אולי איזו אצבע נשלחה אז אל המתג כדי להוריד מסך. בכל אופן, שם, מעבר לאבק שהותיר, לאחר כמה ריצות־הקפה של המגרש עם דגלי הלאום – נשאר לו עוד ארון, אוסף גביעים וקובץ של דפים מצהיבים שבהם תועדו עלילותיו. זהו־זה! לא עוד כדורגל! רק זכרונות, התרפקות על העבר, רגעים של נוסטלגיה. וגם עתיד שהוא בעצם רק עבר...

עכשיו, כשכולם חוגגים כאן 20 שנה לששת הימים, אצלו, זו רק עוד סיבה למסיבה – אבל פרטית. עוד סיבה לחגוג. אבל אצלו היא מסיבה כל־כך אחרת, כל־כך שונה.

עכשיו, אחרי 20 שנה – פתח־תקוה שוב קוראת לו, רוצה אותו שוב אצלה. מחפשת בו את אותו דבר, נעלם במובן ידוע, שהיה כנראה רק בו: אותו דבר שעשה אותה, בזכותו – למה שהיתה. אימפריה. מושג.

15 בינואר 1958. משחק הסטורי. קדם גביע העולם. "ראש חזהב" של סטלמן, במדי נבחרת ישראל, נוגח לשער וולס – בר"ג. האורחים ניצחו 2-0. בתמונה הקטנה משמאל: במשחק אחר של הנבחרת, אחרי שער נפלא שכבש – זוכה לחיבוקי חברים למדים הלאומיים. אחד הרגעים הנפלאים בקריירה שלו. בתצלום הצבע (של עדי אבישי): סטלמן כיום, כמאמן.

"זו לא פ"ת שלי"

האמת, ההווה – גם אם ירצה אחרת – איננו משאיר לו עוד ברירות. לרגעים הוא מזכיר את הילד הזה שאהבת־אמת הוא מוצא בעצם רק אצל אימו. קל וחומר שהאם הזו היא גם קרש ההצלה שלו.

נחום סטלמן, האיש, הסמל – שוב בבית, בהפועל פ"ת.

אך זו כבר לא פ"ת שלו. אורי קרני אומנם אותו אורי קרני וגם אפרים עוזיאל עוד נמצא שם. אך כל השאר – חדש, שונה. "זה לא המקום שעזבתי. 20 שנה הסתובבתי בכל פינה בארץ ואני שמח לחזור לפ"ת – אבל לא יעזור לאיש: זו לא פ"ת שלי", כך הוא אומר ותוזר ומרגיש.

נכון, הרבה אפשרויות לא היו לו. אם ההצעה מפ"ת היתה מתמהמהת במקצת, מאחרת להגיע אליו, יתכן שהיה נוחת במקום אחר – בליגה השלישית או הרביעית. שם היו נמצאים כמה מנהלים, שגם היו מרשים לעצמם לפנות אליו. אבל ההצעה המיוחלת הגיעה בכל זאת מפ"ת – והוא מיהר לקחתה בשתי הידיים ולא שאל הרבה שאלות.

"זאת באמת ההצעה היחידה שקיבלתי. מיד לכשפנו אלי, השבתי בחיוב. לא חשבתי יותר מדי ואמרתי 'כן'". מעניין. כמה אנשים מוכנים להישבע שלא שיקולים מקצועיים הסתתרו מאחורי העיסקה הזאת? מדברים במושגים של מחווה, משהו כמו החזרת חוב ישן. "שטויות, הוא אומר, אם אני שומע שזה נכון, אני לא מעז בכלל להתקרב למגרש. אינני ניזקק לרחמים ואף אחד לא יתייחס אלי כך".

מוזר. אבל גם בטריבונה מחכים לו. כנראה שגם יציע חדש ועוד מאתיים שנה, לא יקחו ממנו את מה שהוא ורק הוא נתן להורים שלהם, בעצם להם עצמם.

הבעיה הגדולה שלו

הרקורד שלו, מאחורי הקווים, איננו מעניין במיוחד. חושבים אולי שיש איזה 'קליק' חבוי שמסוגל לצאת רק כאשר השניים חיים ביחד ובשום אופן לא לחוד. אך זו עובדה: אצלו אין זה רק הסגנון. הוא מעדיף להישמע מקצוען ואת חיוכי העונג, הוא רוצה להשאיר במקום אחר, אולי בארכיון...

– אז מה, נחום, זוכרים לך חסר נעורים...

– אני מקווה שלא זו הסיבה. אני בכל אופן, לא מתרפק על העבר.

– האם אתה מאמן טוב, לדעתך?

– לא רוצה לדבר על עצמי. לא מרגיש נוח עם זה. אפשר לשאול על כך את אלו שהיו חניכי, בכל השנים. האמת היא, שהערכה העצמית שלי גבוהה – אך אינני נותן לה ביטוי בכלי התקשורת.

– אז מדוע ראשי האגודות לא מעריכים אותך?

– אין לי שום חשק לנתח את הבעיה הזו. יש לי רק סיפור קטן, שאולי רק ימחיש למה אני מתכוון: לפני חודש הייתי באנגליה. ראיתי שם את תומי דוקרטי, המאמן המפורסם כאשר הוא מגלה בתוכנית טלויזיה כי מאמן השנה שלו זה באסט מווימבלדון ולא קנדל מאברטון, שלקח את כתר האליפות. דוקרטי הסביר שחשוב לראות את החומר שאיתו עבד המאמן וכך לשפוט, אף אם לא צבר הצלחה ותהילה.

– אתה רומז בכך שעד היום לא עבדת עם חומר אנושי ראוי לשמו?

– אני לא רומז לשום דבר. יתכן שהבעיה הגדולה שלי היא, שלא ידעתי לבחור את הקבוצות הנכונות, כלומר את הקבוצות הנכונות מבחינתי. אבל אינני מתחרט אפילו לשנייה אחת. בסך הכל בכל קבוצה שם עבדתי, הוצאתי מהשחקנים את המקסימום. אף פעם לא יכולתי להגיע ליותר מזה – ומאמנים אחרים שעבדו אחרי, עם אותו חומר אנושי – רק ירדו ליגה.

הסיפור עם רמלה

תמיד עבד ולא הפסיק – אלא רק כשכפו עליו. "אני לא מסוגל להפסיק לאמן. מי שמפסיק להתעסק בכדורגל, פשוט לא אוהב מספיק את המשחק". בפעמיים שבהם בכל זאת הופסקה עבודתו, היה זה לתקופות קצרות – בעמידר וברמלה. את הקבוצה הראשונה נאלץ לנטוש, עקב עונש השעייה ואילו מרמלה פוטר – ואחר חודש לאחר מכן החזור.

"רמלה עשתה שגיאה גדולה כששיחררה אותי לחודש ימים. בתקופה הזאת הקבוצה זכתה בנקודה אחת בלבד מתוך 12 אפשרויות. אלו לדעתי אותן נקודות שחסרו לה כדי להישאר בליגה הארצית. עכשיו הם בוכים על זה".

כן, יש לו ברקורד האישי גם הורדות קבוצה לליגה א'. בפועל, יתכן שאין זה מוצדק להצביע על

לא נץ; לפעמים משחק טניס

חוץ מכדורגל יש לנחום סטלמן, 52, עוד כמה דברים שמעניינים אותו בחיים. "אני מתעניין בפוליטיקה, כלכלה, תרבות, אמנות, בעצם, בכל דבר שאדם מן היישוב מתעניין בו. מבחינה פוליטית, אני בשום אופן לא נץ. זה טבעי, שכאיש ספורט, אני רוצה שיהיה שלום.

"החיים הפרטיים שלי נעים סביב הספורט בכלל – והכדורגל בפרט. בבוקר, עד 12, אני עובד כמורה לחינוך גופני באוניברסיטת ת"א. אחר הצהריים – הכל קודש לכדורגל. בשנה שעברה נסעתי שש פעמים בשבוע לבאר־שבע.

"בשעות הערב אני משחק, לפעמים, טניס – אבל בעיקר יושב בבית. הבית הוא סוג הבילוי הטוב ביותר שלי, אחרי הכדורגל, כמובן. כל מיני אנשים עושים יותר מדי חישובים של רווח והפסד בכל הקשור לכדורגל. אצלי אין דבר כזה. המשחק אצלי זה הכל. אני אוהב את הפשטות שבמשחק, את האושר שהוא מביא לאנשים. כל הנושא הזה, של התחרשות הכדורגל, הוא מבחינתי רק נושא לכתיבה. הכדורגל הוא המשחק הכי פשוט בעולם, וכולם רק מסבכים אותו. כשאני רואה את השמחה שהמשחק הזה מביא, זה עושה לי המון. מה יכול להיות מרגש יותר מלראות אנשים שרצים עם כדור ולבושים בתלבושת ספורט?

"לפעמים, כשאני נמצא בוומבלי או באצטקה במכסיקו ורואה שם איצטדיון מלא ב־100 אלף איש, עובר בי רטט. חבל לי שאני לא יכול להיות שם, על כר הדשא.

"אין לי הרבה פחדים בחיים, אבל אני בהחלט פוחד מהרגע הזה, שלא אהיה עוד על המגרש. כמו לכל דבר טוב, גם לזה חייב להיות סוף ובשבילי זה באמת יהיה הסוף. אצלי, אין חיים מעבר לכדורגל".

כך – אך מבחינת הפרטיכל הוא האיש, שלחשבון הבנק שלו נכנסו סכומי הכסף שיועדו למאמן הקבוצה.

העונה הקודמת בהפועל באר־שבע היתה משהו יוצא מן הכלל, מבחינתו. על פי ההצעות שקיבל והמקומות שבהן עבר בשנים האחרונות, הוא שייך כבר לקטיגוריה משנית, זו שאינה נותנת, על פי רוב, הוראות מן הספסל בבלומפילד.

לא מתרפק על העבר

"אינני רואה שום פחיתות כבוד בכך שירדתי לאמן בליגה הארצית. יכול להיות שהמיתוס הזה, שנקרא נחום סטלמן – נשבר. אבל אין מה לעשות.

סטלמן מוליך התקפה של הפועל פ"ת על שער לוקומוטיב סופיה שניצחה 2-1 (19 בינואר 1960).

לדעתי, גם במקום כמו רמלה או הדרה, כשיודעים להעריך את מה שעשית – יש סיפוק עצום, אפילו יותר מהליגה הלאומית. דווקא במקומות הקטנים הללו יודעים להעריך יותר את העבודה – ואת התוצאות שאתה משיג. אני, מכל מקום, הרגשתי טוב מאד עם עצמי. ידעתי להתאים עצמי והסתדרתי גם בלי הכותרות. אינני מתרפק, ולו לרגע אחד על זכרונות מן העבר. אני נהנה מן ההווה ומסתכל על העתיד".

חשוב לו להדגיש שהעבר אכן חלף עבר ממנו. גם את אלבומי הכתבות עבי הכרס שלו, אינו מוציא מהארון כדי להתרפק עליהם, ליהנות. "יש חברים שמבקשים לפעמים להציץ בכל זה. הם דווקא מאד נהנים". בכל אופן יש בכל זאת כמה רגעים שעושים לו טוב על הלב. גם אם איננו מחפש את תהילת העבר, יודע ליהנות ממנה, מעת לעת. "אני בהחלט נהנה לראות כשאנשים עדיין זוכרים אותי. במשחק הנבחרת נגד ליברפול, ניגש אלי אדם אחד מרימונה ואמר: 'נחום, ב־59' נסעתי ברכבת 36 שעות מבומביי לקוצ'ין, רק כדי לראות אותך משחק'. זה עושה טוב בלב כדי לשמוע דברים כאלה".

גם לחיים שלו, היום, אין כל קשר לימים עברו. מקום מגוריו אמנם נמצא עדיין בפ"ת – אך זה בהחלט מתוך הרגל ובשום אופן לא יותר מזה. "מעולם לא עזבתי את פ"ת ולא חשבתי לעזוב אותה. כאן נולדתי וזה ביתי. לבית יש, מבחינתי, משמעות עצומה. אין כאן עניין אידאולוגי, פשוט זה הבית שלי".

המקרה שלו בהפועל חיפה

את חבריו השחקנים מאז, כמעט שאיננו רואה. יוצא לו, לפעמים, להיות באיזה כנס או אירוע – ואז נפגשים. שלום־שלום, מה נשמע? מה הולך? – לא יותר מזה. רק בועז קופמן נשאר חברו הקרוב. "לכל מקום חדש שאני מגיע, אני נקשר במהרה".

– המקרה שהיה לך בהפועל חיפה, עדיין מלווה אותך?

– לא, לגמרי לא.

– לא מזכירים לך?

– יכולים להזכיר.

– נו, וזה לא מעיק עליך?

– לא.

– אתה מתחרט?

– לא.

– אולי תפרט קצת.

– אני לא רוצה בכלל לגעת בזה. מי שהתעניין בפרטים, מבין שבכלל לא היה לי קשר לנושא הזה. בסך הכל ידעתי מהדבר – ולא סיפרתי עליו. אני יודע עוד הרבה דברים שמתרחשים בכדורגל, ואני לא מדבר עליהם.

– דברים שגובלים בפלילים?

– אני לא אמרתי 'גובלים בפלילים'. עזוב את זה. אני לא רוצה להתייחס לכל הנושא הזה.

בהפועל פ"ת הציעו לו את תפקיד המנג'ר. אבל יש על כך כמה גירסאות. הן ממוקדות בסמכויות שיהיו לו שם. אחת מהן אומרת, כי למעשה יהיה מוגבל ולא יוכל להתערב בעבודתו של המאמן, אברהם גרנט. יש הטוענים בעניין הזה כי כי הדברים הללו אף מעוגנים היטב בהסכם כתוב, שעליו חתם המנג'ר החדש.

"אני בא לפ"ת כמנהל מקצועי. כל נושא הכדורגל בהפועל פ"ת יהיה תחת סמכותי הבלעדית. יהיה מאמן – אברהם גרנט – אבל אני אהיה ראשון בין שווים ולי תהיה אחריות עודפת. אני בטוח, שגרנט יכול לעשות עבודה טובה ואינני רואה כל סיבה לבעיות. בתקופה הקרובה, אני מתכוון לשוחח עם גיורא שפיגל, לראות את הקבוצה במשחקי ידידות ולשתף עוד כמה אנשים בהתלבטויות שלי. אני חוזר למקום שבו השקעתי את כל החיים שלי – חוץ מ־20 השנים הללו שטיילתי בארץ. אני מאמין שיהיה בסדר". ■

קרני: לעזור לנחום לחזור למפה

הדמות הדומינאנטית במינויו של סטלמן כמנג'ר מקצועי בהפועל פ"ת, הוא מזכיר האגודה, אורי קרני. קרני, מכיר את סטלמן עוד מהימים שבהם שיחקו יחד ולאחר מכן כשהתחיל את דרכו כמזכיר בהפועל פ"ת. הוא זכר לסטלמן חסר נעורים.

"נחום סטלמן מגיע להפועל פ"ת באותה מתכונת כמו שהיה קודמו, גיורא שפיגל. מבחינתנו, יקבל נחום אותן סמכויות, כשלצידו יתפקד אברהם גרנט. קרוב לוודאי שסטלמן יכניס כמה שינויים, בהתאם לאישיותו ואופיו. אחד השיקולים שהינחו אותנו הוא, שגרנט צריך להישאר – אך עדיין איננו יכול לעבור לבדו ולקבל עליו את כל האחריות. לדעתי, נחום איש מקצוע טוב, למרות חוסר ההצלחות שלו בשנים האחרונות. הייתי מייחס זאת לחוסר מזל ולקבוצות לא נכונות. אין הרבה אנשים שיש להם את האפשרות, כמו לדרוביד שווייצר, שיכול לבחור לעצמו קבוצה, מתוך מספר גדול של מעוניינות.

"חוץ מזה, רצינו לעזור לנחום לעלות חזרה על מפת הכדורגל. אסור בשום אופן לשכוח, שהוא איש הפועל פ"ת וכשחקן, תרם יותר מכל אחד אחר, בכל הזמנים".

משה לדר

יו"ר אוברקוביץ': לעשות סדר בב...

כך זה נראה באתונה: לאבן מרסר (מימין) קולע מעל ראשו של דגאיס הצרפתי. הנבחרת הכניסה עצמה לפלונתר אדיר.

מצב חירום

הכדורסל בשנות ה־90 לא יהיה עוד בבחינת תחביב. הפעילות הרבה, כפי שמתכננת פיב"א בשבעת האזורים שלה הפזורים על פני חמש יבשות תבל, תותיר אך מעט זמן פנוי, אפילו ל... משחקי ליגה וגביע מקומיים.

אינני יודע אם איגוד הכדורסל שלנו ערוך לקראת הפעילות המתגברת הזאת, אך דבר אחד ברור למדי והוא שהמקום ה־11 שלנו, באליפות אירופה ה־25 בפיראוס, יעלה לנו בלוח פעילות צפוף ומתיש, החל מספטמבר הקרוב, כאשר נבחרת ישראל תתמודד באחד מארבעת הבתים המוקדמים לאליפות הבאה, ובמטרה לחזור ולתפוס מקום בדרג הראשון של אירופה.

במסיבת עתונאים, בתחילת השבוע בפיראוס, שטח מזכ"ל פיב"א, בורה סטאנקוביץ', את לוח הפעילות והרחיק לכת עד 1992, השנה בה ייערכו המשחקים האולימפיים בברצלונה. דיבר ודיבר, חבק זרועות עולם והפליג בתוכניות עתידיות ולטורנירים שונים ומשונים – עד שלא יכולתי להתאפק ושאלתי את כבוד המזכ"ל אם נוכח פעילות כה רצופה, ישאר גם זמן למשחקי ליגה רגילים...

התשובה מפי הכס הקדוש של הכדורסל העולמי: "מטרת פיב"א לדאוג להפצת המשחק בצורה המאכסימאלית. על כל התאחדות מוטלת החובה לארגן לעצמה את לוח המשחקים המקומי ולדאוג לצרכיה היא. יש התאחדויות המעדיפות יותר פעילות בין־לאומית ויש כאלו שהפעילות המקומית אצלן בראש סולם העדיפויות".

עד כמה שאני מכיר את הכדורסל שלנו, נרצה בוודאי לרקוד על שתי החתונות וליהנות מכל העולמות גם יחד. השנה תהיה שנת המבחן ואני יודע שזה לא קל, מה עוד שבקרוב מאד עלולה להישמע כבר זעקת השחקנים הראשונה: "אנחנו עייפים..."

במסיבת עתונאים אחרת, שנערכה כאן לסיכום הופעותיה של נבחרת ישראל, נשמע יו"ר האיגוד, יורם אוברקוביץ', מודע לכל הבעיות הללו. לדבריו, יחל האיגוד, עוד היום, לשבת על מדוכת העונה הקרובה, כדי לנסות ולפתור את הבעיות הרבות – והן באמת רבות. אפילו שהזמן קצר והמלאכה מרובה – כמו שאומרים – אסור לאיגוד לעשות דבר אחד והוא לזוז מן המותן, כפי שיודעים אצלנו לעשות ולא רק בספורט.

בשבועות הקרובים יועלו בוודאי כבר עשרות הצעות כיצד לעשות מה וההצעות לא ייוחדו לפעילות הנבחרת הלאומית בלבד. משחקי הליגה והגביע חשובים לא פחות ונא לא לשכוח את הדובדבן שנקצה העונה: המשחקים על גביעי אירופה השונים. גם כאן ובמיוחד במשחקי גביע האלופות של השנה (בית גמר של 6 קבוצות, במקום 6 עד כה) דרוש תיכון קפדני מאד, לפני ואחרי המשחקים, שמועדם קבוע ואת כל שאר הפעולות יש לתכנן סביבם.

האמת ניתנת להיאמר שקל יותר להעלות הצעות מאשר ליישמן בשטח. אין לי הצעות מהשרוול כיצד לפתור את הפלונתר הזה שנבחרת הכדורסל שלנו הכניסה עצמה אליו, אך בהזדמנות המי־יודע־כמה אני מעלה שוב את רעיון צימצום הליגה שלנו לשמונה קבוצות שיתמודדו בארבעה סיבובים – כלומר 28 משחקים בעונה. ואז, אם רוצים להותיר גם קצת זמן לנבחרת הלאומית – אפשר לוותר אפילו על "הפרה הקדושה" ששמה גמר־סל.

לעניות דעתי, המצב כפי שהוא מצטייר כיום, הוא מצב חירום. מצב כזה מן הדין שידחה השנה סעיפים בתקנון. במצב חירום יכול האיגוד לקבל החלטות מהיום למחר. אני לא מתכוון לחופזה שבדבר, אלא להחלטה שתבוא אחרי דיון מעמיק ומקיף.

אני מכיר את היו"ר החדש של האיגוד גם מהצד הספורטיבי שלו, אך בעיקר אני שומע על הצד האירגוני שלו בעבודתו היומיומית. יורם אוברקוביץ', שתואר לא אחת כמי שמחזיק בידיו את ה"שאלטר של המדינה" – בהיותו יו"ר ארגון עובדי חברת החשמל – יכול מן הסתם לנצל את נסיונו וכישוריו באיגוד המקצועי שלו, כדי לעשות סדר באיגוד הכדורסל החובבני שלנו.

וזו יכולה להיות שעתו הגדולה של היו"ר ושל האיגוד – אם אמנם יוכל להגיע בזמן המועט העומד לרשותו, להחלטות נכונות וטובות ביותר, כפי שהן מתבקשות ממצב החירום שאליו נקלענו. ■

האליל החדש: ניקי

כוכב גאליס: נטות כפולה (תצלום א.פ.)

היוונים יציבו אותו, לבטח, על האולימפוס שלהם, עם שאר האלים הקדמונים ■ אילו "רץ" עתה לבחירות לנשיאות, היה זוכה ברוב מוחץ ■ ניקוס גאליס, מלך אירופה, אלוף היבשת ■ בתחילת השבוע הוא "שיגע" את אתונה כשהיכה את הדב הרוסי. אמש היה אורחו של לו סילבר במשחק ההוקרה וההצדעה בת"א

מרדכי רוזנבלום
אתונה

כל אליפות והגיבורים שלה. אליפות אירופה בכדורסל ידעה בשנים האחרונות כוכבי־על רבים שהלהיבו את היבשת. שמות שנרשמו בספרי ההיסטוריה של המשחק: סרגיי בלוב, ארווידאס סאבוניס, דינו מנגין, פייר־לואיג'י מארזוראטי, ויין בראבנדר, דראזאן פטרוביץ', קרשימיר צ'וסיץ' ורבים מבני לאומים שונים, שכולם מופיעים במועדון הצמרת. כולם הכריכבוד בו.

האליפות ה־25, שננעלה בראשית השבוע באתונה, הציגת את הכוכב החדש של הכדורסל באירופה: ניקוס גאליס. האליל היווני של העת החדשה.

אין היום בית ביוון שאינו מכיר אותו. עד לתחילת המשחקים היה הכדורסל, רביעי או חמישי בסולם העדיפויות של חובב הספורט הממוצע במדינה זו. גאליס החדיר את הכדורסל עמוק לליבו של העם היווני חם המזג.

"גאליס הוא מן השחקנים שמסוגלים להלהיב את הצופים. יש לו יכולת נדירה למצוא את הטבעת, מבלי להתחשב כלל מי הענקים שניצבים מולו", אומר כוכב יווני אחר, הקפטן הלאומי, פאנאיוטיס יאנאקיס, בעצמו כדורסלן־נשמה שמוכן להיהרג על הפארקט. אבל מסתבר כי חרף המחמאות הללו, השניים אינם מדברים ביניהם כבר ארבעה חודשים. לא ריב מהסוג המוכר בין כוכבי כדורסל – אלא בעקבות סכסוך בין הנשים. "שרשה לה פאם", אמר אחד ממנהלי נבחרת יוון...

גאליס, הגופיה מס. 4 של יוון, 1.84 מטר, האיש שקלע בגמר האירופי 40 נקודות לסל הסובייטי והוכתר כמלך הסלים של האליפות, נולד ב־23 במאי 1957, בניו־ג'רסי, ארה"ב. שורשיו, סיפרו בוועדה המארגנת באתונה, ב"אי השושנים" רודוס. שמו הקודם היה ניק גיאורגאליס.

היה מתאגרף, אולי לא כל כך מוצלח – ולכן עבר לכדורסל. שיחק ב"סטון הול" קולג'. אותה שנה, 1979, דורג כבר שלישי ברשימת "מלכי הסלים" ב־NCAA. לארי בירד היה או ראשון...

גאליס נכשל בנסיונו להתקבל ל־N.B.A. "אני לא רואה זאת ככישלון", הוא אומר עתה בחיוך עצוב מעט (תמיד הוא מחייך בעצבות. אינני יודע למה...) "הסיבה לכך – הגובה שלי, יותר נכון, חוסר הגובה..." הוסיף.

הצעה גם מישראל

בספטמבר 79' הגיע ליוון, אל אריס סלוניקי. "כאן פתחתי דף חדש בקריירה שלי. למרות שנולדתי בארה"ב, יוון היא ארצי והרגשתי שכאן עלי לשחק", סיפר. אך לא להרבה זמן הרגיש כך. "אחרי שלוש שנים בסלוניקי, רציתי לשחק באירופה. קיבלתי הצעות מעניינות להופיע תמורת חוזים שמנים מאד מאיטליה, ספרד ואפילו ישראל. אך אריס סלוניקי לא היתה מוכנה לוותר עלי. כן, אני מרגיש לעיתים שאני מחמיץ הזדמנויות רבות בשל כך".

לפני כחודש קיבל גאליס הצעה רצינית מאד מטרייסר מילאנו, אלופת אירופה 87'. בסלוניקי אמרו לו: "מכאן תצא רק בארון..." – ומיהרו להחתימו על חוזה נדיר, במושגים יווניים: 24 מיליון דראכמות שהן כ־170 אלף דולר בעונה(!)

היכולת המופלאה שלו בקליעה, נתגלתה לראשונה בזירה הבינלאומית, באליפות אירופה, בצרפת 1983. כבר אז סיים ראשון בין הקולעים עם 231 נקודות. באליפות העולם, אשתקד בספרד, שוב היה "מלך הקלעים", עם 337 נקודות. השבוע באליפות אירופה, עם כתר אלוף היבשת של נבחרתו חזר והוכתר כ"מלך הקלעים" עם 296 נקודות.

126 משחקים בינלאומיים, יש לו לגאליס ובהם לא רק שקלע מספר רב של סלים, גם היה לאחד הטובים ביבשת בחלוקת אסיסטים לחבריו.

היועץ: תוכי...

"סגנון המשחק שלי הוא כזה, שלעיתים אני מושך אלי שחקנים רבים, המנסים לשמור ולעצור אותי. אז אני מוסר לשחקן חופשי שיקלע. כך זה צריך להיות", הוא אומר.

על המגרש הוא רציני מאוד, אך מחוץ לפארקט, מתגלה גאליס אחר: נינוח, חייכן יותר ואפילו בעל חוש הומור. במלון שבו התגוררה הנבחרת היוונית, היה תוכי. לפני כל משחק אפשר היה לראות את גאליס משוחח עם התוכי צ'אקו.

מה שמעת מצ'אקו? – נשאל לפני המשחק עם יוגוסלאוויה. "הוא הסביר לי כיצד עלינו לשמור על קלעי 3 הנקודות של יוגוסלאוויה", השיב בחיוך. ומה אמר התוכי על גאליס? "עלי, הוא לא מדבר הרבה. אני רק מתייעץ איתו. למשל, לפני המשחק עם היוגוסלאווים אמר לי: לך ותנצח לבד'... אבל זה לא רציני. אני לא יכול לנצח לבד".

קבלת פנים בסלוניקי

אחרי הניצחון על איטליה, שאלתי אותו אם זה הרגע הגדול בקריירה שלו: "כן", השיב, "עד המשחק הבא..." מעכשיו וודאי יאמר כי רגע השיא שלו היה בגמר נגד הסובייטים. אי אפשר אחרת.

כשהגיע גאליס לסלוניקי, סבל מכאבי שיניים ועל המגרש, במבחן הראשון, היה חלש ביותר: "תשלחו אותו הביתה, לאמריקה!", זעקו אוהדיה הקנאים של אריס סלוניקי. במשחק השני, כעבור 24 שעות בלבד, הם כבר הכתירוהו בענף עלי זית...

הוא נשוי לג'ני, שעליה אינו מוכן להרחיב את הדיבור. "זה עניין פרטי. וחוץ מזה אני פוחד לומר משהו, אולי לא ימצא חן בעיניה – ואז אני בצרות", הוא מחייך.

לא תמיד הוא מחייך. על הראיון שהעניק אלכסנדר פטרוביץ' (אחיו של דראזן), לטלוויזיה היוונית, בעקבות הפסד יוגוסלאוויה ליוון, כשאמר כי הוא מקווה שהרוסים יביסו בגמר את יוון, אמר גאליס: "אלכסנדר הוא סתם מוקיון". בגמר המלהיב, היה ביטוי להכרזת־הזעם הזאת.

האם בעיניך, אתה הטוב באירופה?

"לא לי לומר זאת על עצמי. אבל אני בהחלט מאמין שאני אחד הטובים בתפקידי. זה מספיק".

מקומו של גאליס מובטח באולימפוס הכדורסל. בעיני רבים ביוון הוא כמעט כמו אל קרמון. לאחר הזכייה באליפות אירופה, יש אף כאלו שמוכנים להניח את כל כספם על הימור, שאם גאליס ירוץ היום לבחירות במדינה זאת – יזכה בנשיאות וברוב מוחץ, אולי אף לתקופת־כהונה ממושכת יותר מכל מועמד אחר לפניו... ■

מה היה/יהיה

טובי פולק

העולם שייך לצעירים – נדב הנפלד

הרבה מים זרמו והתחלפו בכיכר מלכי ישראל מאז הישגה ההיסטורי של נבחרת הכדורסל באליפות אירופה שהתקיימה באיטליה ב־1979. שם, בניגוד לכל הציפיות, הצליחה ישראל לטפס לבית העליון – אז 1–6, אחרי ניצחון מדהים על יוגוסלאוויה, בבית המוקדם. בבית העליון הספיקו לישראלים ניצחונות היסטוריים (אז) על ספרד וצ'כיה, על־מנת לשחק בגמר הבלתי נשכח מול הרוסים, שאז, כמו היום, נושאים עימם שובל מיסטי, של חבורה בלתי ניתנת להכנעה.

מאז נוסו כמה וכמה שיטות דירוג באליפויות אירופה, והשנה הספיקו שני ניצחונות על־מנת להישאר בדרג א' האירופי (מקומות 1–8), ניצחונות שעד לפני כשבועיים נראו בטווח השגתם הריאלית של כדורסלני ישראל. השיטה אמנם שונתה, אולם התוצאות, לעומת זאת, היו שונות לחלוטין. את עניין הניצחון על הצ'כים הצליחו אמנם הישראלים לשחזר, אבל זה היה ניצחון ראשון, מרשים כשלעצמו, ואולם זה שבא אחריו, על רומניה, ביסס את מקומה הבטוח של הנבחרת במקום ה־11 המכובד, אחד לפני האחרון.

מילים רבות הושחתו על הקרב הגדול והמר בין המלך היוצא, ליורשו – מיקי מול דורון. משקעי מכבי תל־אביב הדיסקרטית מצאו להם מוצא פרוע בקרב על דמותה החדשה של הנבחרת, ושני המתמודדים לא חסכו איש מיריבו את כל האש שהיתה נצורה בנישקם זמן רב. דורון עבד קשה על־מנת להצדיק את הכתרתו, שהתבססה על קואליציה כמעט מקיר לקיר, לא בהצלחה מרשימה מדי. כמות הסלים שהצליח לרשום ברקורד שלו אמנם ראוייה לאיזכור, אבל הסיכום הכללי מוצא את המלך החדש בצד של החובה במאזן הכולל, הרחק מאחורי הישגיו של המלך היוצא.

האחד, גם אם לא יודה בכך, לא בפני התיקשורת, ועל־פי אופיו, גם לא בפני עצמו – הוא הנציג הבולט של דור הכדורסלנים כחול־לבן הבא. נדב הנפלד. כשעלה, פה ושם, לדקות ספורות, להחליף את זה או אחר מסגל הנבחרת הבכיר באליפות שהסתיימה השבוע, הרימו רבים מצופי הטלוויזיה גבה. "נדב מיזז" יחסי הציבור של הרמת־השרוני הכישרוני וגבה הקומה (19, 1.99 מ') התמקדו, שלא ביוזמתו, במדורי הספורט של עיתוני נוער, מקומונים, ו/או בדיווחים ענייניים של אליפויות בתי הספר בשנים האחרונות. גם הצלחתו היחסית בשורות הפועל גליל־עליון בעונת הכדורסל האחרונה, לא מצאה את ביטוייה ההולם בעיתונות הספורט.

אבל ליודעי דבר ומבינים, נדב לא רק שאינו הפתעה נעימה, אלא שהתקדמותו ההדרגתית אולי אפילו מפתיעה באיטיותה. אנשי מקצוע לא מעטים כבר אמרו על הנער המופנם כי הוא הכישרון הישראלי הטבעי הגדול ביותר אשר צמח בישראל מאז התרוצץ הילד מיקי ברקוביץ', לפני כ־15 שנים, על מרצפות מגרש מכבי הישן. בעייתו העיקרית של הנפלד, בעייה עימה הוא למד להתמודד, בעיקר משום ששפר מזלו ליפול בידיהם של מאמנים אשר היו מודעים למילכוד בו נמצא – היא (באופן מפתיע) – גובהו. בשנים עברו, ובמידה רבה גם היום, כל מי שעובר בארץ את גבול ה"מטר־תשעים" (פלוס־מינוס), הופך אוטומטית לפיבוט בכל מהלך התפתחותו ככדורסלן, בקבוצות הנוער ואף בנבחרות הלאומיות הצעירות. נדב נהנה בשנות נעוריו ממאמן אינטרסנט (לנדב) כאריה מליניאק (פטרונו, ומי שגידל אותו בבית הספר לכדורסל ברמת־השרון), אשר נלחם בשיניים שנדב לא יהיה עוד אחד מאותם גבוהים אשר משמשים כנפילים בנערים, גבוהים בנוער, ומתגמדים מול האמריקנים הגבוהים והחזקים באמת כשמגיעים לבוגרים.

נדב גדל אחרת. גם בשנים בהן שירת את הקבוצה הצנועה מרמת־השרון, ובמקביל – בנבחרת ביה"ס התיכון המקיף של רמת־השרון – לא השתמשו בו כבסנטר. נדב אימץ לעצמו את העמדה שהיתה כל־כך אהובה על לו סילבר בשנותיו היפות, משהו אי־שם בעמדת הפוסט העליונה, משם הוא יכול להשתמש ביעילות מדהימה בראיית המשחק הפנומנלית שלו. הכדורים, במשחקים בהם שיחק יותר מדקות ספורות, עברו דרכו, וממנו נותבו בצורה הטובה ביותר לקולעי הנקודות של קבוצתו, או מידיו שלו לסל. יש לו יד רכה ומדוייקת מטווחים קצרים ובינוניים, מיקום מעולה מתחת לסלים הן בהגנה והן בהתקפה, מיקום אשר חיפה לא אחת על נחיתות גובה או עוצמה גופנית.

נדב הנפלד, עם הכוונה נכונה והשקעה רבה מצידו, צריך ויכול שיהיה הציר האמיתי של הנבחרת או של כל קבוצה בה ישחק. משחקו של הבחור הצעיר הוא משחק רב־השראה, משחק אשר משפיע על צורת ניהול הכדור בין כל החברים בקבוצה בה הוא משחק. לעולם לא יעלה לקליעה, אם רק יחוש שיש מישהו בסביבתו בעמדת קליעה טובה יותר. אסיסט יעיל – מעל לכל. נדב יוכל למצות את הכישרון האדיר החבוי בו, רק אם יהיה דמות דומיננטית על המגרש, דמות אשר מסביבה יתנהל המשחק. יש לו את האישיות המתאימה לכך, יש לו את הכדורסל הנכון, היעיל, המרהיב. כדורסל של מנצחים.

נדב הנפלד הוא השחקן הישראלי הנכון, במקום הנכון וכשיבוא זמנו – גם בזמן הנכון. שיעלה את ישראל בחזרה למקומה הראוי בליגה האירופית. נדב הנפלד הוא לא כבר צ'ק שממתין לפירעון, כישרון מבטיח. נדב, כבר היום, וביתר־שאת בעתיד הקרוב (אליפות דרג ב' בספטמבר) – כבר יצא מהגדרת ההבטחה, ונמצא כבר בינינו, בשדה ההגשמה.

נא להכיר, למי שעוד לא למד: עכשיו מס' 7 של נבחרת ישראל הוא נדב הנפלד, לא עוד הפתעה.
צילם: צביקה ישראלי

קיי.סי. ג'ונס: בלי גינונים, משעמם עם עתונאים

פאט ריילי: אוסף עניבות וחליפות מרשים

שליח "מעריב" לסידרת הגמר בנ.ב.א. משווה בין שני המוחות שמאחורי הלייקרס והסלטיקס, מאמניהן של הקבוצות שהתעמתו על "אליפות העולם האמיתית" ■ כל אחד מהם טיפוס, כל אחד – אישיות

הסטייל של פאט והאפרוריות של קיי.סי.

אבי בטלהיים

פאט ריילי, בהופעה מסוגננת ומלוקקת כהרגלו, מביט מבעד לעמוד הכרומו הצבעוני בשבועון "ספורטס אילוסטרייטד", וזה נראה כמו פירסומת לתכשיטי גברים או שעונים. לא, לא תכשיטים – אבל פירסומת לחברת ביטוח. גם את זה עושה מאמן לוס־אנג'לס לייקרס, והוא לא יוצא מקופח מן העיסקה. לחשבון הבנק שלו זורם עוד תופן הגון של מירשרשים. מאד הגון.

הטקסט של המודעה מהלל ומפאר את סגנון הפריצה המהירה של ריילי והלייקרס, ומשווה את ההרמוניה המסובכת הזו של תכונות האליפות, לתוכנית חברת הביטוח, כמובן. מילת המפתח היא: עבודת צוות, כמו שריילי מקפיד שיהיה בלייקרס.

פאט ריילי, בן 42, עונה ששית בלייקרס, עונה ראשונה שהוא זוכה להערכה מקצועית מעמיתיו ומפרשני השורה הראשונה. קרדיט אישי הוא תמיד קיבל. אדם שופע קסם, שצבר גרדארובה שלא היתה מביישת כוכבי קולנוע וסיגל לעצמו שפה עשירה, מתובלת הומור, שלבטח היתה מסייעת לו גם באפיקים אחרים, פוליטיקה למשל.

אוסף עניבות מרהיב

"אני מקבל יותר קרדיט מכל אחד אחר על כך שאני לא מקבל קרדיט", אמר בראיון עיתונאי, ערב פתיחת סידרת הגמר, "אבל אני חש שאני זוכה להכרה מספקת מן השחקנים, הצוות וההנהלה. הפילוסופיה שלי היא שאם מאמן מקבל יותר מדי קרדיט – זה לא טוב".

מאמן הלייקרס, המחזיק בכיסו את אחוז הנצחונות הגבוה ביותר בליגה ובמשחקי הפליי־אוף, חש שזו השנה הגדולה שלו, וכך חשים גם שחקניו. אומר מג'יק ג'ונסון: "העונה הוא ביצע את השינויים הנכונים. הוא יודע מה הוא רוצה לעשות. הוא מאמן שבטוח בעצמו ולכן אנחנו בטוחים בעצמנו".

אבל המאמן, בעל אוסף העניבות המרהיב ביותר שראיתי, איננו מאפשר לעצמו להיסחף על גל ההצלחה ואינו מוכן שירתמו את העגלה לפני הסוסים. לאחר המשחק הראשון בפורום, שבו הציגה קבוצתו משחק כדורסל מעולה, הוא כחל בכתרים שקשרו לו ולשחקנים.

"הייתי מסוגל לסטור למחצית האנשים שם. אנשים מזדרזים יותר מדי, מתכננים ובונים על דברים שעוד לא קרו. הם יושבים שם וחוגגים עם כל מיני כוכבי קולנוע. אני לא אוהב את הניצנוצים ההוליוודיים האלה. השחקנים שלי אינם תוצר של הסביבה, הם אך ורק תוצר של מה שהם עושים על המגרש".

פאט ריילי מדגיש שוב ושוב שהלייקרס איננה קבוצה של נערי זוהר, אבל הוא נהנה מן התדמית המבריקה שקושרים לו, מקפיד שכל שערה משערות ראשו תהיה במקומה והוא גם מועמד רציני לפרס ראשון בתחרות התאמת צבעים.

למשחקים הוא מופיע בחליפות יוקרתיות, שמוציאות את העיניים למי שמבינים בחליפות ובלי קשר לעובדה שהוא לא פוסק מללעוס מסטיק במהלך המשחק, כשמדי פעם הוא משליך את המשומש ותוחב לפיו חדש; ולראיונות עם העיתונאים, אלה שמתקיימים למחרת כל משחק, הוא בא בלבוש ספורטיבי, אבל גם הספורטיבי הזה שווה כמה מאות דולרים.

קארדן, קלוין קליין, לאקוסט

יום אחד הוא עם חולצת פולו לבנה, מכנסיים אפורים ונעלי ריבוק אפורות, שכאילו יצאו מאותו פס ייצור: יום אחר הוא עם חולצה ורדרדה, מכנסיים לבנים ונעלי ריבוק לבנות. ושלא יהיו אי־הבנות. המכנסיים והחולצות אינן מבית היוצר של "אתא", או משהו ברומה. השמות הגדולים מתרוצצים אצל ריילי על הגוף: פייר קארדן, רלף לורן, קלווין קליין, לאקוסט ואחרים.

יש משהו מטורזן בהופעתו ובאורחותיו של המאמן מלוס־אנג'לס, אבל השורה התחתונה היא שזהו מאמן של סטייל בקבוצה של סטייל. הוא אקומפלאר אחר ושונה.

את קיי.סי. ג'ונס, מאמן בוסטון סלטיקס, לא תמצאו על דפי הז'ורנלים. אולא, זה טיפוס אחר לגמרי, פשוט ועממי, לא איש של גינונים, לא משחית זמן בחיפוש אחר ניסוחים. איש עבודה אפור. את החליפות שלו ניתן להשיג בפחות מחצי המחיר מן המילה האחרונה שריילי עוטה.

כשיחות עם העיתונאים, פוגשים אדם משעמם בניתוחיו, הכל אצלו צפוי כל־כך ונעדר עוקצנות ושובבות־לשון. הוא לובש בלייזר ירוק, עם סמל הסלטיקס, הצווארון מרושל, הוא נועל נעליים בלתי מזוהות, הכיס האחורי של מכנסיו נפוח מארנק וניירות והוא אוחז בידו קפה בכוס קרטון.

ניכר בקיי.סי. שהוא משיב לעיתונאים לא בחמדה. הוא עושה זאת, כי זה חלק מהג'וב שלו ומייחל ש־30 הדקות שהוקצו לעניין, יחלפו חיש מהר. ריילי, לעומתו, נהנה מהמיפגשים האלה, אוהב את ההתמודדות עם השאלות, במיוחד העוקצניות, שמאפשרות לו לשחרר מענה מושחז. לא תתפוס אותו מעיף מבט לשעונו במהלך הראיונות. ואגב, הוא עונד שעון זהב, הראוי ליותר מאשר סתם מבט חטוף.

"כמו האוורסט"

קיי.סי. ג'ונס הזכיר לי את הבית. לאחר ההפסד הביתי במשחק 4, 106–107, האשים את אחד השופטים, ארל סטרום, בשיפוט עויין. "חשבתי שהוא לובש את מדי הלייקרס", סנט מאמן הסלטיקס.

למחרת, בפגישה הקבועה עם העיתונאים, שאלוהו האם הוא מחזיק בדעתו שהשיפוט גרם להפסד הלא־סימפטי. זו היתה הזדמנות בלתי רגילה לג'ונס לתקן את ההשתלחות האמוציונאלית שלו, שניות אחדות לאחר שריקת הסיום. אבל מאמן הסלטיקס לא קפץ על העגלה ולא חשף את התיתכום והערמומיות שהוא מפגין בניהול משחקי קבוצתו. "דיברתי על השופט אתמול ואתה שמעת אותי", הפטיר ביבושת לעבר העיתונאי.

ובכל זאת אי־אפשר לומר שפה ושם ג'ונס לא מנסה לזרוק איזו תשובה בלתי צפויה. לאחר המשחק השני בסידרה (141–122 ללייקרס), שאלוהו עד כמה היתה הפריצה המהירה של הלייקרס מרשימה. השיב קיי.סי. ג'ונס: "עד כמה מרשים האוורסט?" ■

רגע השיא על הדשא

ביום ב' מתחילה "אליפות העולם הבלתי רשמית" בטניס, בווימבלדון ■ בוריס בקר זכה בתואר פעמיים ברציפות בשנתיים האחרונות. איוון לנדל חותר לכתר היחיד שטרם הניח על ראשו ■ מי הם שאר המועמדים להיאבק על הבכורה – בין הגברים והנשים ■ האם תשחזר שטפי גראף את הצלחתה בפאריס, מול האלופה ה"נצחית" מרטינה נאוורטילובה

סרג'יו ליבדינסקי

עונת המשחקים על הדשא, החלה רק ב־8 ביוני, בקווינס אבל כבר ביום שני הקרוב, 22 בו, תגיע לשיאה ב"קודש הקודשים" של הטניס: ווימבלדון המחודשת. למרות שתחרויות על רשא כמעט נעלמו מן העולם, לטובת מישטחים סינטטיים – ווימבלדון ממשיכה להוות את אליפות העולם הבלתי רשמית. זה גם השם הראשון שלומד כל ילד שמתחיל לשחק טניס. זה שם נירדף לטניס איכותי. כל מקצוען שואף לזכות בכתר ווימבלדון, המבטיח כניסה לאולימפוס הטניס.

לאיוון לנדל, ווימבלדון זו השאיפה הגדולה, פיסגת המאוויים. היהלום שבכתר – התואר היחיד שטרם הניח על ראשו. מספטמבר 1985, כשזכה לראשונה בפלאשינג מידו ועד עתה, למרות שהוא מדורג מדי שבוע כמספר 1 בדירוג העולמי הממוחשב, של ה־ATP. למרות שהוסיף תואר נוסף בפלאשינג מידו ב־1986 וגם זכה ברולאן גארוס ב־83',86' ו־87'. למרות שזכה עד כה ב־64 טורנירים שונים, בכלל זה ארבע פעמים במאסטרס רב היוקרה (בשנתיים האחרונות – ברציפות); למרות שהוא הטניסאי הראשון בעולם שהרוויח מהספורט הלבן יותר מ־10 מיליון דולאר בפרסים – טרם מימש את פיסגת שאיפותיו: ווימבלדון (!)

זריקת עידוד

זכייתו ברולאן גארוס, לפני שבועיים, היתה כזריקת עידוד מוראלית ללנדל, שעד אז זכה השנה בטורניר אחד בלבד. לאחר כמה ימי מנוחה, החל להתכונן פיסית ונפשית, ליעד המיוחל. אשתקד הגיע לנדל, לראשונה, לגמר ווימבלדון – אך לא היווה יריב לבוריס בקר.

מזג האוויר החם ששרר בשבועיים האחרונים בפאריס, בא הפעם לעזרו. הכדורים קפצו גבוה יותר, במגרשים הקשים ואיפשרו לו לפתח את משחקו מהקו האחורי, זה שמתאים כל כך לסיגנונו. לנדל, בפיקוחו של טוני רוץ', שיפר באופן ניכר את משחקו ליד הרשת. הדבר בא לידי ביטוי מלא בגמר רולאן גארוס, מול השוודי מאטס וילנדר. לנדל מגיע איפוא לווימבלדון 87' כשהוא חדור רצון עז להצליח. בגיל 27 השאלה היא: אם לא עכשיו – אימתי?

מאז זכייתו הראשונה, ב־1985, כשהיה רק בן 17, בוריס בקר מזוהה יותר מכל טניסאי אחר עם השם־המושג ווימבלדון. הזכייה השניה, אשתקד, עשתה אותו למלך הבלתי מעורער על מגרשי הדשא. בתחילת השנה, נחל בקר כשלון חרוץ במלבורן, על משטחי דשא האהובים עליו. הוא הפסיד בשמינית הגמר לאוסטרלי וואלי מסור. מאמנו, גינטר בוש, היה מאוכזב מחוסר הרצינות שהפגין בקר באימונים והחליט לנטוש אותו.

בקר מגיע עתה לווימבלדון, אחרי שזכה השנה בשני טורנירים: אינדיאן־וולס ומילאנו. מאזנו הוא 24 ניצחונות ו־6 הפסדים. ברולאן גארוס הגיע לראשונה לחצי הגמר. הוא שפע אופטימיות: "אני די טוב כדי לזכות כאן", הכריז. ונכנע אחר־כך תוך שעתיים ו־12 דקות לוילנדר. מה יהיה בווימבלדון – לשם משחקו ממש תפור?

טוען רציני לכתר

אחרי רולאן גארוס דילג מאטס וילנדר, הפאיינאליסט, למקום ה־3 בדירוג העולמי, על חשבון סטפן אדברג שנשר בסיבוב השני. למרות שמשחקו איננו מתאים במיוחד לדשא, זכה וילנדר בתואר האוסטרלי ב־83' וב־1984 והגיע לגמר ב־1985. הוא טאקטיקן מעולה, מתאים את משחקו על־פי סגנון יריבו. שיפור ניכר בהגשה הראשונה ובחבטת־יעף הופכים אותו כיום, יותר מאי־פעם, לטוען רציני ביותר לתואר הנכסף. הפסדו בסיבוב הראשון בקווינס, לגרמני אריק ילין, איננו יכול לשמש קנה־מידה ליכולתו הנוכחית, כיוון שזה היה הטורניר הראשון שלו על דשא אחרי תקופה ארוכה של משחקים על מגרשי חימר. אשתקד הפסיד וילנדר בשמינית הגמר לפאט קאש, אך יחד עם חברו יואקים ניסטרום, זכה בטורניר הזוגות. וילנדר זכה עד כה ב־24 תארים. מאזנו השנה: 33 ניצחונות ו־8 הפסדים.

בגיל 21 מגלה סטפן אדברג סממנים ברורים של נגרות טניסאית. "בעל ההגשה השניה הטובה ביותר בעולם", אומרים יריביו. הגן בהצלחה על תוארו במלבורן והוסיף לזכותו עוד שלושה תארים, השנה. שבוע לפני רולאן גארוס נפצע – וההגיון הבריא אומר שחייב היה לפרוש מהטורניר היוקרתי הזה. אולם ההתחייבויות ששחקני הצמרת נוטלים על עצמם, חייבוהו ליטול חלק בטורניר פאריס, למרות סכנת ההתמרה בפציעה.

אחרי שנשר במוקדמות מרולאן גארוס, נותר לאדברג זמן מספיק כדי לנוח ולהתכונן היטב לקראת ווימבלדון. סיגנונו האגרסיבי מקנה לו סיכוי טוב להעפיל לשלבים המכריעים.

משכורת של חייל

מילוסלאב מצ'יר, המדורג מספר 5, הוא השחקן המשופשף ביותר השנה. השתתף ב־12 טורנירים, וגם במשחקי גביע דייוויס ובקבוצת העולם. זכה ב־4 טורנירים, אחד מהם על דשא. קיים 56 משחקים וניצח ב־46. רק השנה הרוויח יותר מ־650 אלף דולאר – משכורת כלל לא רעה לחייל צ'כי. אם "מילו" יספיק לנוח די הצורך, הוא עשוי להוות משוכה גבוהה לכל טוען לתואר.

טים מאיוט היה האמריקני היחיד שהגיע אשתקד לרבע הגמר. ג'ון מקנרו לא השתתף וג'ימי קונורס הפסיד בסיבוב הראשון. מקנרו איכזב קשות בפאריס, ובעקבות זאת החליט, כנראה, לא לבוא לווימבלדון. למארגני הטורניר לא היה הסבר מניח את הדעת להחלטה התמוהה של אלוף הטורניר 3 פעמים. אבל לאמריקנים יש עדיין כמה צעירים, בעלי סרוו־וולי, שעשויים להפתיע – כמו ג'ימי גרב.

פאט קאש, האוסטרלי בן ה־20, תמיד משחק טוב בווימבלדון. ב־1984 הגיע לחצי הגמר ואשתקד לרבע הגמר, למרות שהיה בתחילת דרכו, לאחר החלמה ממכת פציעות ממושכת.

בעלי ההגשה וחבטת־היעף הטובה הם אלו שעשויים להפתיע בווימבלדון. ביניהם: קווין קארן, מילאן שרייבר, ופול אנאקון.

שבועיים של מתח, ציפיות ואכזבות רבות, יהיו השבועיים הקרובים לאוהדי הטניס בעולם. אסור גם לשכוח כי מזג האוויר ימלא, כרגיל, תפקיד חשוב ביותר במהלך הטורניר.

שיחזור הגמר בפאריס (?)

בין הנשים מדורגות מארטינה נאוורטילובה ושטפי גראף, מס. 1 ו־2 והן עשויות לשחזר את גמר רולאן גארוס. מרטינה טובה יותר, אך לשטפי הגרמניה יתרון פסיכולוגי משמעותי – אחר שניצחה את הצ'כית בפאריס. נאוורטילובה עדיין לא זכתה באיזשהו טורניר השנה. גראף לעומתה לא הפסידה אף משחק מה־39 ששיחקה. בתקופה זו גם זכתה ב־7 טורנירים רצופים. הטניסאיות היריבות מבקרות את גראף על שהיא משחקת למען המתשב ולא משתתפת בטורנירי הגראן סלאם. גראף לא השתתפה בווימבלדון אשתקד (פציעה) ובאוסטרליה בתחילת השנה – כי מגרשי הדשא אינם אהובים עליה.

נאוורטילובה הפסידה השנה בשלושה גמרים: לחנה מאנדליקובה באוסטרליה, לכריס אווארט ביוסטון ולשטפי גראף ברולאן גארוס. פעמיים נוצחה בחצי הגמר – לגראף בפלורידה ולגבריאלה סאבאטיני ברומא. חוץ מזה הכל בסדר. מארטינה זכתה בשבעה הגמרים בהם הגיעה לווימבלדון (ב־78', 79', 82', 84', 85' היא ניצחה את אווארט. ב־1983 את אנדרה ייגר ואשתקד את מאנדליקובה) – מרשים, לכל הדעות (!) ערכה של מארטינה כספורטאית מעולה, משתקף היטב גם בחשבון הבאנק שלה: 12 מיליון דולאר, רק מפרסים כספיים.

בין הנשים יש פחות מקום להפתעות מאשר בין הגברים. פער הרמות בין שחקניות הצמרת לבין כל היתר גדול מדי כדי לגרום הפתעות. למדורגת השלישית, כריס אווארט, בת ה־33, אחרי שהובסה בידי נאוורטילובה ב־חצי הגמר ברולאן גארוס, סיכויים קלושים להעפיל לגמר.

מסוגלות להפתיע

מבחינת סיגנון המשחק והיכולת, עלולות להפתיע את המדורגות הראשונות רק הצ'כיות האנה מאנדליקובה והלנה סוקובה, האמריקנית פאם שרייבר והארגנטינית גאבריאלה סאבאטיני.

מאנדליקובה, מדורגת 4, בת 25, מוכשרת במיוחד, אך הריכוז בוגד בה לעיתים. פעמיים הגיעה לגמר ווימבלדון (ב־1981 ואשתקד). השנה ניצחה את נאוורטילובה בגמר באוסטרליה, שם היא מתגוררת עתה וביקשה את אזרחותה.

הלנה סוקובה, חמישית בדירוג, בת 22. אימה, ורה, הגיעה לגמר ווימבלדון ב־1962. אביה, סיריל הוא יו"ר איגוד הטניס הצ'כי. גובהה 1.88 מטר ומשקל גופה 68 ק"ג. יש לה הגשה אדירה, אך היא אינה מנצלת אותה כראוי. פיינאליסטית פלאשינג מידו האחרון, ובאוסטרליה ב־84'. הגיעה לרבע הגמר ב־1985 או רחוק יותר בכל התחרויות בהן השתתפה, לבד משתיים. בווימבלדון הפסידה ב־3 מערכות לכריס אווארט.

פאם שרייבר, 25, מדורגת שישית (1.83 מטר, 68 ק"ג). לא יציבה. יחד עם נאוורטילובה הן הצמד הטוב ביותר בזוגות בעולם. מאפריל 1983 ועד יולי 1985, הן ניצחו ב־109 משחקים רצופים. הסידרה הזאת נקטעה בגמר ווימבלדון. בשנים האחרונות החלה להתעסק בפוליטיקה ובנושאים אחרים שהורידו ממנה את לחץ התחרויות.

גאבריאלה סאבטיני, מדורגת שמינית, בת 17. אשתקד הפסידה בחצי הגמר לנאוורטילובה השנה ניצחה בפעם הראשונה את מארטינה. משחקה הולך ומתגבש. עוד שנה תהיה בשלה לתחר על מקום בשלישיה המובילה בעולם.

לנדל ומקנרו לוחצים ידיים לאחר אחד העימותים שלהם. לנדל משתוקק לכתר ווימבלדון – היחיד שבו טרם זכה. מקנרו לא יהיה שם השנה. שלשום הודיעו על כך המארגנים, באכזבה. (צילום: גאמא)

סטפן אדברג. סימנים ברורים של בגרות טניסאית

שתי הצעירות שינסו לקרוא תיגר על מארטינה הגדולה. משמאל: שטפי גראף (כך היא צהלה אחרי נצחונה בטורניר ראשון בקריירה שלה). אולי תשחזר את הגמר של רולאן גארוס מימין: האנה מאנדליקובה. כיום חיה באוסטרליה. הבעיה שלה: חוסר יציבות.

הישראלים בווימבלדון '87

ומי יהיו הישראלים שיופיעו השנה בווימבלדון?

● שלמה גליקשטיין: ב־1980 ניצח בסיבוב הראשון את ראול רמירז 4–6, 6–2, 3–6, 7–5, 8–6 ובשני הפסיד לביורן בורג 3–6, 1–6, 5–7. ב־1981 הפסיד למארטי דייוויס 5–7, 7–5, 6–2, 5–7, 4–6. ב־1982 הפסיד לבראיין טיצ'ר 6–3, 6–7, 4–6, 4–6, 2–6. ב־1983 הפסיד לבראיין גוטפריד 1–6, 4–6, 4–6. ב־1984 הפסיד לסטפן סימונסון 6–4, 2–6, 3–6, 3–6, 4–6 וב־1985 ניצח את חוסה לופז־מאסו 7–6, 6–3, 1–6, אחר כך גבר על פרנסיסקו גונזאלס 6–3, 6–4, 3–6, 7–5, אך נכנע אח"כ לאיוון לנדל 6–7, 6–4, 3–6, 2–6. ב־1986 הפסיד לאנדרס מאורר 4–6, 2–6, 4–6.

● שחר פרקיס: ב־1984 ניצח את מארסל פרימן 6–3, 4–6, 1–6, 7–5. ואח"כ הפסיד לביל סקאנלון 2–6, 3–6, 3–6.

● עמוס מנסדורף: ניצח ב־1986 את גלן מישיבטה 3–6, 2–6, 6–3, 4–6 ואח"כ את לונדגרן 7–6, 6–2, 6–2. אבל נכנע לאיוון לנדל 2–6, 4–6, 4–6.

השנה עמוס מנסדורף וגלעד בלום (בהופעת בכורה), יכנסו הישר לתחרות. גליקשטיין, שאשתקד עבר את המוקדמות ורביב ויידנפלד, שיקח חלק בטורניר הנוער, ינסו את מזלם במוקדמות. עמוס תמיד שיחק טוב על דשא. הגשתו ממוקמת היטב, מאפשרת לו עליה לרשת וסיום בכדור־יעף. התורת ההגשה מצויינת וחבטות העברה שלו מפתיעות – אלו הכלים הדרושים להצלחה על מגרשי דשא.

מארטינה —
כמו ב"צהרי היום"
אלופת ווימבלדון והמדורגת
לקראת הטורניר שיחל שם
היא כמובן מארטינה נאווראטילו
הנראית כאן כפי שטרם ראית
מעולם: פשטה את המדים
בצד את מחבט הטניס; ויתרה
הקטנים שהיא אוהבת
צמוד־צמוד לגופה השריר
הלא־כל־כך־נשי; התחתנה גם
ידידותיה, חברותיה לחיים
ולמשחק — ונענתה לבקשתם
"גאמא" פאריס, להתייצב מול
בבגדים אחרים וליד סוס רכיבה
ב"קאובוי של חצות", כמו ב"צ
מארטינה והסוס. אולי נושא ל

"האדם הביוני"

אלכס דורון

כינוהו "האיש שלעולם אינו מפסיד". אמרו שהוא ראוי לתואר "האדם הביוני". נטען שכל הופעה שלו היא "ההצגה הטובה בעיר", שהוא "מוסד", "אגדה". עד שבערב אחד, כדיוק לפני שבועיים, במאדריד, בא אחד בשם דני האריס, 21 – אלמוני־כמעט למי שאינו "מכור" במיוחד למספרים ולשמות, אף כי יש לו רקורד מרשים למדי, כבר עתה – וחולל את רעידת האדמה. עלה בידו לעשות מה שנכשלו רבים־רבים לפניו במשך עשר שנים: הוא ניצח את "מלך המשוכות" אדוין מוזס – .THE MAN WHO NEVER LOSES

לאחר 122 נצחונות רצופים, 107 גמרים – נאלץ מוזס, 31, שיאן 400 המשוכות, להרים ידיים והעולם עמד והשתאה. היתכן?

בכך בא הקץ לסידרת נצחונות שמעטות דוגמתה בעולם הספורט. היא היתה שיא על המסלול, אך איננה שיא של כל מקצועות האתלטיקה. מוזס, אישיות מיוחדת במינה, נכנע לסגנו: האריס תפס מקום שני, אחרי מוזס, בגמר האולימפי של לוס אנג'לס. הוא גם אלוף, שלוש שנים ברציפות, של המיכללות ודורג אשתקד שלישי בעולם, על פי השגיו – אבל כל אלו לא העניקו לו, עד כה, את המוניטין, עד להצלחה המדהימה האחרונה.

אור אדום

הזמן שקבע האריס באותה תחרות במאדריד, 47.56, בהקדימו את מוזס (47.69), נופל מהשיא העולמי של השיאן הגדול (47.02), אבל המומחים טוענים כי שלושה חודשים לפני אליפות העולם, ברומא ושנה לפני אולימפיאדת סיאול – זה איתות ברור, למי שקבע את 11 הזמנים המהירים ביותר בריצה הזאת, את 14 מבין 16 הזמנים הטובים ביותר, 17 מ־20 ו־23 מ־30 התוצאות הטובות ביותר בכל הזמנים, ושסירב להכיר באותות הגיל, גם כשנאלץ להחמיץ לא מעט תחרויות, במיוחד לפני שנתיים.

מיהו אדוין מוזס, שגם לאחר כשלונו הבודד – אגב, זו רק הפעם השביעית בקריירה שלו, שלא הגיע ראשון באיזושהי ריצה – נשאר עדיין שיאן

לאחר 122 נצחונות רצופים, בעשר שנים, נכנע אדוין מוזס למשוכאי כמעט אלמוני ■ "סיומה של תקופה", "קץ האגדה", טענו כמה מומחים ■ בכל זאת, מוזס נשאר עדיין "מוסד" בספורט, למרות שעכשיו ספירת הנצחונות מתחילה אצלו מאפס חדש ■ "עוד תשמעו ממני", הכריז השיאן העולמי

ואלוף גדול?

הוא בנה לעצמו מוניטין, מאז נטל את מדליית הזהב האולימפית הראשונה שלו, במונטריאול, ב־1976. אז פגשתי אותו לראשונה: ביישן, סטונדט־נער, שלא איפשר לאיש להתקרב אליו, שענה לכל שאלה ב"כן" ו"לא" בלבד, או שתק כשנדרש להוציא משפט ארוך יותר מפיו. לעתים שיחרר איזו מלה מיוחדת במינה, "מונח של בית מרקחת" ששומעיו נזקקו להיעזר במילון כדי להבין למה התכוון. אז היה זה מוזס עם תסרוקת "אפרו", תמיד במשקפיים כהים ("מאז כתה ה' יש לי רגישות בעיניים לאור חזק", הסביר לי) וענק מרשים מאד, עבודת יד גסה, שהתנדנד על צוארו.

בקייץ שלאחר מכן, אחרי שנוצח בידי המערב גרמני האראלד שמיד, באוגוסט 1977 במערב ברלין, הפסדו האחרון עד לפני שבועיים – החלה נסיקתו המטאורית בסידרת נצחונותיו המדהימה. מאזנו כולל עוד מדליית זהב אולימפית, כאמור בלוס אנג'לס, תואר אלוף עולם בהלסינקי 83', שלושה נצחונות בגביעי העולם 78', 77' ו־81'. ארבע פעמים שיפר את השיא העולמי. יותר מ־30 פעם פרץ את מחסום 48 השניות. מאז החל לרוץ בתחרויות של ממש, ב־1975, ניצח ב־152 והפסיד רק ב־7 ריצות.

אנדרטה בברלין

כאשר אחד מיריביו סיים אחריו בפיגור של 6 מאיות השניה, הוא אמר פעם: "אדוין כנראה היה חולה אותו יום". הגרמנים שחגגו לפני עשר שנים את נצחונו של שמיד, טענו כי באיצטדיון הברלינאי יש להעמיד אנדרטה ושמיד עצמו אמר כי לעולם לא יוכל לנצח שנית את הברנש הזה. ה"ספורטס אילוסטרייטד" האמריקני כתב פעם כי הכרוז בתחרויות האתלטיקה חייב לקרוא לריצה של מוזס במלים: "גבירותי ורבותי, במרכז הזירה, עכשיו לפניכם, אדוין מוזס והמשוכות שלו", ממש כמו בקרקס.

מוזס, מהנדס אורחי שהתמחה בהנדסת חלל ועובד בחברת המטוסים "ג'נראל דיינאמיקס", הבונה את החלליות ומעבורות החלל וגם כמה מטוסי קרב מודרניים, היה תמיד חריג. שכן מעטים השחורים שלמדו, כמוהו, פיסיקה ומתימאטיקה. עוד יותר מעטים הם אלו שהצטיינו בלימודיהם, כמותו. הוא נשוי למאירלה, גרמניה, שהופיעה בעבר בלהקת זמר וכיום היא הולכת אחר בעלה לכל מקום, מורות את הזמנים שלו ושומרת עליו מפני העתונאים. יש לו מימדי־גוף נפלאים למשוכות: גובהו 188 ס"מ ומחצית גופו הם אורך רגליו, עד שנאלץ להתאים לעצמו מכנסיים בגיזורה מיוחדת. יש לו פסיעה מדודה של 2.95 מטר (!) – הוא מכנה אותה "צעידת ירח" – כך שהוא יכול לחסוך בפסיעותיו, בין משוכה למשוכה. במרידה אחרת נמצא שהוא מבצע בין כל משוכה 13 פסיעות בדיוק, ולא יותר בידיכי. במעבר מעל למשוכות הוא מעניק תחושה של מרחף, לא של מנתר כשאר הרצים. בעבר נחשב המקצוע שלו אחד הקשים ביותר ואף זכה לכינוי "רוצח". בעיניו העיסוק הזה איננו אלא אמנות, מלאכת־מחשבת, מדע. משום כך הוא נעזר במחשב ביתי כדי לתכנן את אימוניו, לעקוב אחר ביצועיו ולנתח את צעדיו. באימוני טרום־עונה הוא מתחבר לכל מיני שעונים ומכשירי מדידה שונים ומשונים אלקטרוניים־מזומזמים, שגם רושמים בזכרונם את כל מעשיו לפרטי פרטים. המחשב בבית מוזן בנתונים – כולל פיזיולוגיים – כדי לספק לו תדריך להמשך האימונים. מכאן הכינוי שדבק בו "אדם ביוני"...

בחורף, כאשר איננו על המסלול, הוא רץ על הדשא, בגבעות מסלול הגולף שליד ביתו בלאוגנה היל, קליפורניה. אילו היו ריצות 400 משוכות נתחרויות באולמות, היתה סידרת הנצחונות הרצופה שלו מגיעה כנראה ליותר ממאתיים.

לכר מהשיאים וההשגים – וגם השינוי שחל בהתנהגותו עם התקשורת ועם אלפי מעריצים, עד בתרגילי התעמלות ומתיחת אברים. בין תלמידיו הידועים ביותר: ג'יין פונדה וברוס לי.

טיל תוצרת בית

הוא בגר בדייטון, אוהיו. אביו היה שחקן פוטבול ואמו יועצת במערכת החינוך היסודי בעיר. יחד עם שני אחיו רכש לעצמו שם כשובב גדול. בנערותו שילח טיל מתוצרת בית וגם בנה דגמי מכוניות

באלאש – 180 נצחונות בשנות ה־50 וה־60. עתה מהלכת רכילות שיש בה יותר משמץ ממש שיולנדה איננה אשה של 100 אחוז. כשנחשפה העובדה היא נעלמה כליל. אבל מוזס עבר מכבר את השגיהם של הודף כדור הברזל פארי אובראיין (116 נצחונות) והמשוכאי האריסון דילארד (80).

"קשה להישאר בודד בצמרת, אבל אני מאמין בתוכנית האימונים שלי ובטוח שעוד תשמעו ממני", אמר מוזס אחרי הפסדו במאדריד. זו היתה הפעם

למעלה – מוזס מרחף, לא מנתר־קופץ כמו אחרים, מעל למשוכות. כל פסיעה 2.95 מטר, 13 פסיעות בין משוכה למשוכה. אין לו מתחרים בנושא הזה. למטה: בתרגיל מתיחה וגמישות. ג'ין פונדה למדת אצלו את התורה הזאת. ברוס לי ז"ל – למד

שכיום הוא אדוין מוזס אחר לחלוטין ממה שנראה במונטריאול – הוא בנה לעצמו שם של ג'נטלמן למופת וגם של פוליטיקאי בכיר בעולם הספורט. לפני אולימפיאדת לוס אנג'לס, למשל, סייע בקידום מכירות הכרטיסים לתחרויות האתלטיקה, הסכים שתמונת ענק שלו תוצג בכרזות פירסומת בכבישים. הוא השתתף במאבקים ציבוריים לשיפור התנאים הכספיים של הספורטאים, נגד שימוש בסמים וסטרואידים. קנה לעצמו תהילה כאשר אמר פעם לכתב של לוס אנג'לס טיימס כי בניגוד לאחרים איננו מעלים מס ומדווח על כל דולאר שמרויח. "אינני יכול להרשות לעצמי לנהוג אחרת, גם כשמדובר באיזה דולאר וחצי".

מוזס הוא כיום סמל האצילות, הכשלות, הרצינות. במעמד של "זקן האתלטים". לכן נבחר קפטן נבחרת האתלטיקה של ארה"ב לאולימפיאדה ונתכבד בפרסי כבוד שונים.

הוא גם מוצא זמן להדריך כמה מכוכבי הוליווד שהונעו באמצעות מערכות אלקטרוניות זעירות. מצא עניין בפיסול, שירטוט ונגינה בסכסופון. לאתלטיקה הגיע באיחור, כיוון שנחשב קטן מדי בשביל כדורסל (אף כי הטביע את הכדור בקלילות רבה). אמו, חובבת כדורסל וכדורגל, עודדה אותו להתמיד בעסוקי ספורט. "אילמלא האתלטיקה היה ודאי נשאר בצלילה תת מימית או בהטסת מטוסים קלים", סיפרה האם. בהשפעת דיקן הקולג' הקטן שבו למד, כומר ושמו ג'קסון, הגיע לאתלטיקה ונדרשו לו חודשים מעטים בלבד לפני אולימפיאדת מונטריאול כדי להיכנס לעסק הזה ולהישאר בו עד היום.

"עד מהרה למדנו להכירו. הוא דמה לרוח רפאים: הנה הוא כאן והנה איננו, בסוף המסלול", סיפר פעם אחד מיריביו. הדימוי "רוח רפאים" דבק בו, בין שאר דימוייו וכינוייו.

עם 122 הנצחונות הרצופים שלו, לא עלה בידיו לנפץ את השיא של קופצת הגובה הרומניה יולאנדה הראשונה, מאז האולימפיאדה, שהתמודד עם האריס – המחזיק בהישג מרשים כשלעצמו: 17 נצחונות בגמרים בשלוש שנות עיסוק במשוכות.

"הוכתי בהלם"

אחר ההפסד ציינו מומחים כי לפני כחודש איבחנו סימנים ראשונים שמתקרב סופה של סידרת הנצחונות הרצופה. בתחרות בפרינסטון, ניו־ג'רסי, הוא פיגר אחר אחר הרצים, אחרי המשוכה החמישית – מה שלא אירע לו מעולם בעבר – ורק במאמץ אדיר הצליח לנצח בסיום.

"ידעתי שזה יקרה פעם אחת, אבל כשזה קרה במדריד הוכתי בתדהמה", אמר גדול המשוכאים לפניו, רוד מילבורן (מנצח מינכן 72').

הנה כי כן: מאדריד היא מעתה ציון דרך, כמו ברלין קודם לכן, ומה שיבוא עכשיו יהיה כבר "אופרה אחרת". מוזס יהיה פחות אגדי, יותר אנושי.■

הזירה שלי

משה לרר

הנרי הגדול

מהדואר שהצטבר על שולחני שלפתי את המעטפה הגדולה ביותר. הבול והחותמת גילו מיד שמלונדון נשלחה. לאנגלופיל כמוני לוקח בדיוק שנייה וחצי כדי לקרוע־לפתוח ומה אני מגלה? – ידידי בובי ניידו, איש עתונות ותיק, מזמין אותי לארוחת ערב חגיגית ב"רויאל לנקסטר", בית־מלון מכובד בעיר, לכבודו של הנרי קופר.

אם קיימים ג'נטלמנים בענף ספורט כה קשה כאיגרוף – הנרי קופר הוא בלי ספק אחד מהם. הוא החל את הקריירה המקצוענית שלו ב־1954, שש שנים לפני שידעו מי זה קאסיוס מארצלוס קליי, וסיים אותה ב־1971, כאשר שמו של קאסיוס/מוחמד עלי כבר נישא בפי כל.

הרקורד שלו ב־17 שנים: 40־1־14. אני זוכר אחת מה־14.

זה היה ב־1966, באיצטדיון הכדורגל של "ארסנל" אהובתי. שלוש שנים קודם לכן, ביקר שם מוחמד עלי בפעם הראשונה ומצא עצמו על הקרשים אחרי "שמאל־ימין" מוחץ של הנרי. זה שעלי ניצח בנוק־אאוט בסיבוב החמישי – היה צפוי. אבל זה שהוא נפל לקרשים? – איש לא היה מהמר על כך.

ואחר־כך, ב־1966, כשעלי כבר אלוף עולם בפעם הראשונה, התקיימה בלונדון

השיא של הנרי. 1963. מוחמד עלי על הקרשים.

התמודדות הגומלין. את זו ראיתי. אני זוכר את מסיבת העתונאים האחרונה לפני הקרב. בסיומה, כאשר נשאל מוחמד את השאלה המסורתית באותם ימים – "באיזה סיבוב תפיל את הנרי לקרשים?" – הרי תחילה יד יד אחת, ורק אחרי היהור שני הוסיף גם אצבע אחת מכף היד השניה.

"בשישי?" – שאלנו אותו. "כן" השיב.

וכך היה.

אבל לא על שני קרבות־ההפסד לעלי היתה תהילתו של הנרי קופר. הוא זכה בכל תואר אפשרי – פרט לזה העולמי (מוחמד פשוט ניצב בדרכו). היה אלוף אנגליה, בריטניה הגדולה, האימפריה ואירופה. המלכה העטירה עליו שבחים ותואר O.B.E. ("קצין האימפריה הבריטית").

עתה, בגיל 53, החליטו להצדיע לאיש היחידי בבריטניה שזכה שלוש פעמים בחגורת הכבוד מטעם חברת "לונסדייל".

לצערי לא הייתי בערב ההצדעה להנרי קופר, אך את התכנייה אני שומר למזכרת. רוצים לדעת מה הפסדתי שם, בארוחת הערב?

ארבע מנות. שאני לא כל־כך מצליח לתרגם את הרכבן (נכתבו במקור בצרפתית) וקפה ושוקולד בטעם מנטה לקינוח. את זה הבנתי.

טייסון יכול להפסיד; השאלה רק למי, למי, למי?

אולי עוד לא הגיע הזמן, ואולי עוד מוקדם להעריך נכונה את יכולתו האמיתית של מייק טייסון בזירה. אך דומה שעוד מעט קט – לא תהיה ברירה. טייסון כאן ופשוט אי־אפשר להתעלם מבחור שנצחונו האחרון על פינקלון תומאס בנוק־אאוט, שתי דקות אל תוך הסיבוב השישי בלאס־וגאס, העלה את מאזנו ל־30־0. מתופעה כזו קשה להתעלם. למעשה, מי שבעניינים – אסור לו שיתעלם.

כי מייק טייסון הוא המוצר הכי חם בעסקי הזירה של היום. רק בן 20 וכבר מנבאים לו שנים רבות של תהילה וכסף. אומרים עליו שהוא ירוויח כמה שרק ירצה. הכל תלוי רק בו, סבורים המומחים. ביום שיחליט כי די לו באימוני כושר ב־5 לפנות בוקר - באותו יום יצטרך לפנות את הזירה.

אך זה יקרה, אומרים יודעי־דבר, רק בעוד הרבה הרבה שנים.

באפריל האחרון הייתי בלאס־וגאס וראיתי את שוגר־ריי ליאונרד מנשל את מארווין האגלר מהתואר העולמי במשקל בינוני. תחרות המיליונים הזו (11 מיליון דולאר, לליאונרד; 12 + להאגלר) רק סימלה בעיני את מנחה של אמריקה להפוך קרב של איגרוף למשהו שלא מן העולם הזה. וכבר אמרתי בהזדמנות קודמת שאם 1000 אנשי תקשורת ויותר באים לסקר את הקרב – משהו לקוי בתקשורת...

אבל מכיוון שלאס־וגאס ואטלנטיק־סיטי, ערי ההימורים הגדולות ביבשת אמריקה, אינן ישנות לא ביום ולא בלילה – הרי שהצגה חייבת להימשך. ואם הצגה – אז תנו לנו אותה בגדול, כפי שרק האמריקנים יודעים לעשות.

כיום, אחרי הודעת הפרישה הדראמאטית – אך לא הבלתי־צפוייה – של שוגר־ריי ליאונרד, האלוף הטרי במשקל בינוני, מה שנותר בזירה הוא המשקל הכבד. ואליו אנחנו חוזרים, אחוזי נוסטאלגיה מאז פרש מוחמד עלי מהזירה בתחילת העשור הנוכחי.

"נער הדינאמיט"

המשקל הכבד, הינו כיום נחלתו הבלעדית של מייק (KID DYNAMITE) "נער הדינאמיט", שכן בלי כינוי קשה למכור היום מוצר כלשהו בארה"ב.

שבע שנים אחרי עלי – יודעים בארה"ב כי הזירה משוועת ללהיט חדש. הגיע הזמן. ג'ו פרייזר ולארי הולמס היו אמנם מתאגרפים טובים, הכל בקטגוריה של מצויין, אך מאידך היו גם כמה שמות שעוררו גיחוך.

ביניהם אחד שבשנת 1979 גרם לי לפרץ צחוק. הייתי בזירת האימונים של עלי, לקראת הקרב שלו עם ארני שייברס בניו־יורק, כשלפתע התפרץ לזירה בחור מגודל־שיער וצעק לעברו של עלי: "אני אנצח אותך, אתה איש זקן". לשמו והבחור ענה: "גרי קוצי, מדרום־אפריקה".

מאז – היו עוד כמה כאלה קוצים סביב הזירה, אך איש לא הצליח לעשות מיליונים בזירת הכבדים.

יתירה מזאת: היו שדרשו שאמריקה "תייצר" (כך, פשוטו כמשמעו) אלוף לבן. ליותר מדי אנשים נמאס לראות רק אלופים שחורים. רוקי מארציאנו היה האלוף הלבן האחרון שפרש בלתי מנוצח אחרי 49 קרבות. מאז – רק שחורים.

היום יש לאמריקנים עוד תקווה לבנה אחת: גרי קוני. הוא יוזכר בהמשך. אבל לומר שיש לו סיכוי כלשהו מול טייסון? – זה לא. לא הייתי שם על זה סנט אחד, בדוכני ההימור של לאס־וגאס, ששם הכל יכול לקרות.

ובינתיים, לבן רציני חייבת, כנראה, לחימשך מסורת השחורים. האמריקנים, לבניית מודלים, שקדו בשנה־שנתיים האחרונות על טיפוחו של אלוף חדש: מייק טייסון, שירד מהרי הקאטסקייל בניו־יורק ישר אל התהילה.

את שמו של טייסון כבר שמעתי לפני שנתיים והוא אז בן 18 בלבד. אמריקני ששהה בחופשה בישראל, אמר לי: "רשום לך את השם טייסון". עכשיו אני יודע מי זה הבחור העתיד לשטוף את הזירה כטייפון.

זרק את המגבת

בקרב ה־30 שלו בזירה המקצוענית של לאס־וגאס, בתחילת החודש, ניפץ טייסון את חלומו המתוק של פינקלון תומאס להיות הראשון שינחיל הפסד לאלוף מעורער שבדרך.

שתי דקות בסיבוב השישי, שלח טייסון את תומאס לקרשים. השופט המכסיקני המצויין, קארלוס פאדייה, החל בספירת "עשר" כשאל הזירה נכנס אנג'לו דאנדי, פטרונו של תומאס, והפסיק את הספירה.

"לא רציתי להיות עד לרצח", אמר אחר־כך אנג'לו, מי שהיה המלאך הטוב בפינתו של מוחמד עלי שנים כה רבות, ובאחרונה – אחראי על נצחונו של שוגר־ריי ליאונרד על מארווין האגלר.

"הוא צעיר וטוב, יש לו עוד כמה דברים ללמוד בזירה, אך לומר לכם את האמת - אני לא רואה מישהו בעתיד הקרוב שיוכל לנצח את טייסון" - אמר דאנדי במסיבת העתונאים אחרי הקרב.

"זה לא נכון", מתריסים לעומתו מומחי איגרוף אחרים. "טייסון באמת טוב מאוד, אך אין מתאגרף בלתי מנוצח".

גם זה נכון. אבל מי יהיה המתאגרף שיוכל להפיל את טייסון לקרשים? – על כך אין לאיש תשובה.

בכל זאת יש כמה וכמה מתאגרפים המשתעשעים ברעיון הנחמד הזה. אחד מהם

מייק טייסון עם חגורת האלוף. מומחים מנבאים שיחזיק בה שנים רבות. רק בן 20 וכבר אומרים עליו שהוא נכנס לנעלין של מוחמד עלי. נעליים מילא. אבל מה עם הכפפות? – גם כאן, אומרים אלה שיודעים הכל, הוא יסתדר. ב־1 באוגוסט הוא עתיד להיות האלוף המוכר בידי כל שלוש ההתאחדויות שבענף האיגרוף.

הוא טוני טאקר, מתאגרף עם "רקורד" מרשים אף מזה של טייסון. 35 נצחונות; 0 הפסדים! טוני הופיע בקרב מוקדם לזה של טייסון בלאס־וגאס ועצר את ג'יימס ("באסטר") דוגלאס בסיבוב ה־10 כדי לזכות בתואר העולמי מטעם ההתאחדות הבין־לאומית (I.B.U.).

כיוון שטייסון הינו האלוף המוכר מטעם "מועצת האיגרוף העולמית" (W.B.C.) ו"ההתאחדות האיגרוף העולמית" (W.B.A.), עתיד להתקיים ב־1 באוגוסט הקרב בין טייסון לטאקר שיאחד את כל שלוש ההתאחדויות המושלות בכיפת האיגרוף בעולם סביב אלוף אחד, מה שלא קרה מאז עזב מוחמד עלי את הזירה.

הקרב המילולי

דקות אחדות אחרי ערב הנוק־אאוטים בלאס־וגאס, החל כבר הקרב המילולי על התואר. טאקר: "הוא (במתכוון נמנע לנקוב בשמו של טייסון, א' ב') בלוחמה הפסיכולוגית שמנהלים מתאגרפים בטרם קרב) לא יחזיק מעמד זמן רב בזירה... סגנונו אינו מלוטש די הצורך... הוא סופג יותר מדי מכות... הוא נמוך מדי... כל אחד עם ימנית או שמאלית חזקה יכול לעשות משהו מולו...").

מועמדים נוספים: גרי קוני ("הוא עוד צעיר ולכן יש סיכוי לנצל את תמימותו בזירה"...) מייקל ספינקס ("גם עלי הגדול לא סיים בלתי מנוצח בזירה, אז מיהו טייסון?"...) טריל ביגס ("לחכות את טייסון זו משימה ואני חושב שאקח אותה על עצמי"...). כל השלושה אמריקנים, ושמחים לחפש נקודות תורפה אצל טייסון.

הקולות נשמעים לא רק ברחבי ארצות־הברית. גם מעבר לאוקיאנוס, בבריטניה הגדולה, צייץ פרנק ברונו, אנגלי שחור החולם להיות האלוף הראשון של בריטניה במשקל כבד במאה הנוכחית. "אני יכול להיות האיש שיחזיר את הכתר לאי הבריטי", אמר באחרונה ברונו לכתבי האיגרוף בלונדון, שציטטו דבריו בהרחבה ב"מירור" וב"אכספרס".

ילד טוב ניו־יורק טייסון שותק. "אני לא רוצה לשכנע אותם לפי שעה. אני מעדיף שיתבוססו בתקוות שלהם"...

החדשים הקרובים, שבהם יפגוש טייסון בכמה מהמתאגרפים המנהלים נגדו מערכה מחוץ לזירה, יוכלו לספק את התשובה לשאלה האם לפנינו צעיר שנכנס לכפפות הגדולות של מוחמד עלי.

בארה"ב יש כבר כאלה שנתנו את התשובה: "טייסון הוא המוחמד עלי שבדרך".

סיפורי רוקי

שומעים וקוראים כל כך הרבה על השפעת העולם התחתון בנעשה בזירה המקצוענית. הנה הסיפור החם האחרון המתהלך בארה"ב. נושאו אינו אחר מאשר רוקי מארציאנו, אלוף העולם לשעבר במשקל כבד.

לדברי ה"אקזמינר" מסאן־פראנסיסקו, ביקש רוקי מארציאנו מריימונד פאטריארקה, ה"בוס" של ה"מאפיה" בניו־אינגלנד, סיוע במציאת מעיל פרווה שנגנב ממנו. על הקשר שבין מארציאנו לפאטריארקה נודע לעתון מדו"ח של FBI שהתפרסם בפרובידנס, רוד־איילנד.

מארציאנו, שפרש מהזירה בלתי מנוצח בשנת 1956, אחרי שניצח ב־49 קרבות, ואשר מצא את מותו בתאונת מטוס שאירעה ב־1969, פגש, כנראה, את פאטריארקה, בתיווכו של אמרגן איגרוף מפרובידנס בשם מאני אלמיידה.

קשריו של רוקי עם איש הפשע המאורגן, נחשפו בעקבות האזנה לסרט מוקלט שהושתל במשרדו של ריימונד פאטריארקה בפרובידנס. את המיקרופון הסמוי "שתל" ה־FBI בין השנים 1962־1965.

מפיענוח של שיחה מוקלטת מתאריך 18 בדצמבר 1962, שפירסומה הותר לא מכבר, עולה כי פאטריארקה שוחח עם אחד מקציניו, אדם בשם הנרי ("אנריקו") טאמלאו, ועם אדם נוסף – שמו לא פורסם – בנושא היעלמם של 8 מעילי פרווה יקרים. אחד המעילים היה שייך למארציאנו.

האדם ששמו לא פורסם, ואשר משטרת פרובידנס ניאותה לאשר כי הוא "תושב המקום", העיד כי "מארציאנו רצה לראות את חברו ריימונדו, במטרה שיעזור לו למצוא את מעיל הפרווה". אותו "אדם שלישי" הציע למארציאנו שאל לו לגשת למשרדיו של פאטריארקה בעיר וכי הוא ידאג להסדיר את העניין. בסופו של דבר לא הצליחו לגלות את מעילי הפרווה שנגנבו.

לזכותו של אמרגן האיגרוף מאני אלמיידה, שהלך לעולמו ב־1978, נזקפת הצלחתו של רוקי מארציאנו בזירה והעפלתו בסולם עד לדרגת אלוף. מארציאנו, יליד ברוקטון, מאסאצ'וסטס, פרש, כאמור, בלתי מנוצח ב־49 קרבות. 29 מקרבות הנצחון שלו הושגו בפרובידנס.

סופו של דבר: כיון שהמיקרופון הסמוי הושתל במשרדו של פאטריארקה בלי היתר של בית־המשפט, לא הוגשה כל תביעה משטרתית או פדרלית בעניין. העתון "פרובידנס ז'ורנל", שבידיו היה החומר המקורי, פנה לבית־המשפט וביקש לפרסם את העובדות בשם "חופש הידיעה" ו"זכות הציבור לדעת". בית־המשפט נעתר לבקשה וה"אקזמינר" של סאן־פראנסיסקו דאג להפיץ את המידע גם מחוץ לפרובידנס. ■

רוקי, בימים הטובים ההם.

שישו שכמן

גם בית"ר וגם טוטו

השבוע מתחילים משחקי האינטרטוטו ובטופס מופיע גם המשחק שבין שתי הנציגות הישראליות במפעל הזה – ביתר ירושלים ובני־יהודה. נעים לראות שמות מוכרים בין כל השמות הרחוקים, ה"מפחידים".

במשחקים מאוסטרליה, מופיעה השבוע לראשונה הליגה השניה של מדינת ויקטוריה, מאחר שמרבית המשחקים של הליגה הראשונה, נערכים עתה ביום ראשון. כמו שנוכחתם לדעת ב־2 המחזורים הראשונים באוסטרליה, הפתעות גדולות אין, וצריך לשחק "סולידי", ללא הפתעות מפוצצות. אולי אחת קטנה – תספיק...

תחזית למחזור 42

1. בני־יהודה – ביתר ירושלים. נעים לפגוש שמות מוכרים. מצב הקבוצות כיום בפגרת הקייץ, פחות מוכר. לנו נראית הקבוצה הצעירה של השכונה, עם שוויצר, עדיפה על האלופה הטריה שעסוקה במסיבות. 1, x.

2. דובטון – קליפטון־היל. היורדת מהליגה הראשונה, מארחת את העולה מהליגה השלישית באוסטרליה. למרות שהמשחק נראה כמו 2 "סולו", אנחנו מציעים להוסיף גם 1. האורחים סיימו 3 משחקים בתיקו בחמשת המחזורים האחרונים ואיבדו מעט מתנופתם.

3. גילונג־צפון – אלטונה סיטי. משחק קשה לניחוש. שתי הקבוצות קרובות בטבלה ובעלות הישגים דומים ב־5 המחזורים האחרונים (גילונג 6, אלטונה 5). אסור גם להתרשם יותר מדי מנצחון ה־4–0 של אלטונה בשנה שעברה. 1–2 למארחים לפני שנתיים ומשולש "אוסטרלי טיפוסי" השבת...

4. פרהאראן סיטי – וויברלי. גם במשחק זה, 2 הקבוצות צמודות בטבלה. לאורחים תוצאות קצת יותר טובות בחודש האחרון. הביתיים טרם נוצחו העונה בבית. נצחון 1–0 לוויברלי בשנה שעברה ומשולש השבת בטוטו.

5. רינגווד יונייטד – דנדנינג סיטי. האורחים מצמרת הטבלה, עדיפים על הקבוצה הביתית. תיקו אפס בשנה שעברה ונצחון 1–2 לדנדנונג לפני שנתיים. באוסטרליה אין הרבה הפתעות. 2.

6. סאנדרינגהאם – המלין. הקבוצה המארחת בתנופה: 8 נקודות (3 נצחונות ו־2 תיקו) בחמשת המחזורים האחרונים. 3–2 לפני שנתיים, 1–1 בשנה שעברה ו־1 בטוטו השבת.

7. באלגה – קינגסווי. זה המשחק הראשון מתוך שלושה שבטופס, מהליגה הלאומית של מערב אוסטרליה. למארחים מתחתית הטבלה נקודה בודדת ממשחקיהם בחודש האחרון. האורחים, שניצחו לפני שנתיים 2–0, טרם השיגו תיקו במשחק חוץ. x, 2.

8. פרימנטאל – בייזווטר. למרות הפרש הנקודות, שתי הקבוצות קרובות בטבלה ורומות ביכולת. לשתיהן הפסד בודד ב־4 המשחקים האחרונים. משולש מונע טעויות וכאב ראש...

9. גוסלנד – אוסבורן פארק. ארבעה מ־7 הנקודות שלה, השיגה האורחת בחודש האחרון. גוסנלס ניצחה בשנה שעברה 2–0 והיא עדיין ללא תיקו. 1, x.

10. סנטראל – קמבלטאון. סוף משחק קל לניחוש. המארחים שעלו השנה מהליגה השניה (מאז שיחקה הקבוצה בשם "ווסטפילד", נמצאים בדרך חזרה אליה. 2.

11. פרה־הילס – הלאס. למרות הבדלי המיקום, ניצחו הביתיים בשנתיים האחרונות: 1–0 ו־3–1. אסור לשכוח את נצחון החוץ המבריק של הביתיים, על וודביל (4–0) לפני שבועיים. משולש.

12. פולניה – ליון גרנג'. ל"פולנים" מצמרת הטבלה, לא יהיו בעיות מיוחדות, מול קבוצה שמתדרדרת אט־אט לתחתית: נצחון בודד (של האחרונה) וארבעה הפסדים בחמשת המחזורים האחרונים. כל תוצאה פרט ל־1 תהיה הפתעה גדולה.

13. סאליסבורי – קאמברלאנד. גם במשחק זה, לא צפויות למוליכת הטבלה (7 נקודות בחמשת המחזורים האחרונים) בעיות מול קאמברלאנד, שחזרה לליגה אחרי היעדרות של שנה. 1 סולו.

14. וודביל – קרואטיה. המשחק האחרון הוא בין 2 קבוצות, שעיקר כוחן במגרשן: שתיהן טרם הפסידו משחק במגרשן הביתי. 2–2 בשנה שעברה ו־1,x במשחק האחרון בטופס השבוע.

ויקטוריה ליגה 2
(לאחר המחזור ה־12)

	קבוצה	שערים	נקודות
1.	ווסטגייט	16–30	17
2.	דנדנונג־סיטי	11–17	17
3.	קליפטון־היל	12–25	16
4.	סאנדרינגהאם	8–13	16
5.	מורולבארק	13–25	15
6.	פאראהארן סיטי	17–29	14
7.	וויברלי	14–21	[illegible]
8.	גילונג צפון	21–19	[illegible]
9.	דובטון	[illegible]	[illegible]
10.	אלטונה־סיטי	[illegible]	[illegible]
11.	רינגווד יונייטד	[illegible]	[illegible]
12.	אלתהאם	[illegible]	[illegible]
13.	המלין	[illegible]	[illegible]
14.	מורנינגטון	[illegible]	[illegible]

מערב אוסטרליה
(לאחר המחזור ה־11)

	קבוצה
1.	אתונה
2.	סטירלינג
3.	אזורי
4.	ספירווד
5.	פרימנטאל
6.	קינגסווי
7.	בייזווטר
8.	גוסנלס
9.	קוקבורן
10.	אוסבורן־פארק
11.	באלגה
12.	אינגלווד

דרום אוסטרליה
(לאחר המחזור ה־[illegible])

	קבוצה
1.	סאליסבורי
2.	וודביל
3.	הלאס
4.	קרואטיה
5.	פולניה
6.	פרה־הילס
7.	קמבלטאון
8.	ליון־גרנג'
9.	קאמברלאנד
10.	טורנס
11.	אזורי
12.	סנטראל

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1		X	
2			X
3	X	X	
4	X		
5		X	
6	X	X	
7			X
8		X	X
9	X		
10	X		X
11	X		
12	X		
13	X		
14	X		

שלשות –
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1		X	
2	X		X
3	X		
4	X		
5	X	X	
6		X	X
7	X		
8			X
9		X	X
10	X		
11	X		X
12			X
13		X	X
14			X

שלשות –
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X	X	
2		X	X
3	X	X	
4	X		X
5			X
6	X		
7	X	X	
8	X	X	
9	X	X	
10			X
11			X
12	X		
13	X		
14	X		X

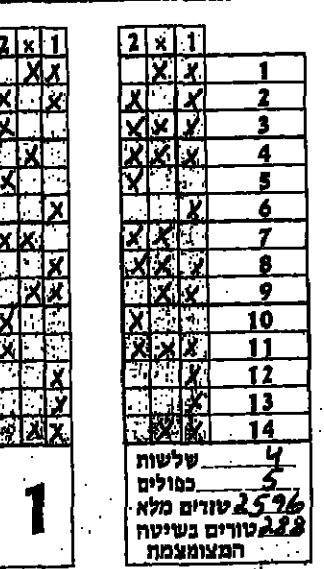
שלשות –
כפולים 8
טורים 256

לעשירים

	1	x	2
1	X	X	X
2			X
3	X		
4			X
5	X	X	X
6	X		
7		X	X
8	X		X
9	X		
10			X
11	X	X	X
12	X		X
13	X	X	
14	X	X	

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	
2	X		X
3	X	X	X
4	X	X	X
5			X
6	X		
7		X	X
8	X	X	X
9	X	X	
10			X
11	X	X	X
12	X		
13	X		
14	X	X	

שלשות 4
כפולים 5
טורים מלא 2596
טורים בשיטה המצומצמת 288

משחק	טור 1	טור 2	טור 3	טור 4	טור 5	טור 6	טור 7	טור 8	טור 9
1	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
3	2	x	1	2	x	1	2	x	1
4	x	1	2	1	2	x	2	x	1
5	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2
8	1	2	x	x	1	2	2	x	1
9	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
10	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	2	2	2	x	x	x	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x

אלוף וג'נטלמן

אילן תובל

העתונות האיטלקית הזילה ריר ודבש סביב ומותו של מייק ד'אנטוני – השחקן שהביא השנה לארץ המגף את גביע אירופה לאלופות בכדורסל. אבל מיד לאחר שזכה בתשואות רמות מן האיטלקים – ולחריקות השיניים שלנו – הוא הפתיע מחדש, כאשר החליט שלא להופיע במדי נבחרת איטליה. בכך דחה את המאמצים הרבים שהושקעו בשנתיים האחרונות כדי להשיג עבורו את היתר פיב"א. ד'אנטוני לא היה איפוא באליפות אירופה, שננעלה בתחילת השבוע באתונה. יתכן שאיטליה עם ד'אנטוני היתה נראית שם קצת אחרת.

במדי אלופת איטליה, טרייסר מילאנו, השלים השנה ד'אנטוני תשע עונות בהן בלט לא רק בגלל הישגיו המרשימים. אופיו הביקורתי - כלפי עצמו וכלפי המשחק – עשוהו דמות מיוחדת במינה. בראיון שהעניק לא מכבר, אמר ד'אנטוני – וכדאי לשים לב

מייק ד'אנטוני, כוכב "טרייסר" מילאנו, ה"דאבליסטית" של איטליה ואלופת אירופה 87', ויתר על אליפות אירופה לנבחרות שננעלה השבוע באתונה. "יחד איתו איטליה היתה נראית טוב יותר", אומרים מומחים ■ "בגלל הכדורסל אני חי בעולם לא מציאותי. מרגיש כמו 'דביל' שבגיל 36 רץ עדיין במכנסיים קצרים לעיני 10 אלפים צופים", אמר ד'אנטוני ■ טיפוס מיוחד

פטרסון תבע ממני: לקלוע!

דן פטרסון, שהיה מאמנו של ד'אנטוני במילאנו והודיע כי בעונת הבאה ינוח מכדורסל ויעסוק בפרשנות [illegible]

[illegible]

לכך: "הכדורסל גרם לכך שאני נאלץ לחיות בעולם מאוד לא מציאותי... לעתים יש לי תחושה שאני כעצם מין 'דביל', שבגיל 36 עדיין רץ במכנסיים קצרים וגופיה, לעיני 10 אלפים איש..."

מעבר להתבדחויות בסגנון העוקצני הזה, שרובן על עצמו, ד'אנטוני איננו מחפש בכוח את ההזדמנויות להתבלט. הרושם הראשוני שהוא יוצר הוא של ארם שיטחי. אך כידוע, מים שקטים חודרים עמוק ויליד ארה"ב זה, שהתאזרח באיטליה, עשה בה קריירה מזהירה, למרות שבמושגי כדורסל איננו בעל נתונים פיסיים מרשימים (1.90 מטר).

הוא מעיד על עצמו כבעל אופטימיסט מושבע, וקשה מאוד, לדבריו, להוציאו משלוותו הטבעית. כאשר מזכירים לו את התקרית המאד לא נעימה, כחצי גמר הפליי־אוף האיטלקי, העונה, כאשר הנחית אגרוף ישיר בפניו של אחד משחקני הקבוצה היריבה – צעד נדיר ממי שטוען כי אם היה מעט מרושע יותר, היה זוכה להשתלב בכדורסל המקצועני בארה"ב – עונה ד'אנטוני: "אחרי הכל אינני קדוש וגם לי מותר לפעמים לעשות שטויות". אבל עובדה היא, כי מיד אחר התקרית, מיהר להתנצל באוזני השחקן שנפגע מאגרופו. "הבעתי אמונתי והכנה כי למרות הכל נישאר ידידים. לחצנו ידיים והתקרית תוסלה".

מייק ד'אנטוני, חרף פירסומו הרב, במיוחד במילאנו, נשאר צנוע ונחבא אל הכלים. חיי החברה שלו מצומצמים. הוא איננו נוטה להקיף עצמו בידידים רבים. לדבריו, אינו מסוגל ליצור מערכת יחסים עמוקה, לבד מזו שיש לו עם אישתו, הדוגמנית לאורל ועם משפחתו.

תכונה זו הוא חייב, במידה מסויימת, לבדידות שנגזרה עליו מיד כאשר הגיע מארה"ב לאיטליה. לפני תשע שנים היה כמעט אלמוני, לא דיבר איטלקית, התקשה להסתגל לסביבה חדשה. אך עם הזמן נפתרו רוב הבעיות הללו, אולי גם משום שסיים כאן את תקופת רווקותו. לאורל היפה אמרה שהדבר שהכי הרשים אותה בבעלה, כאשר פגשה אותו לראשונה, היתה העדינות והכנות שבו. כיום היא משווה אותו לשעון שוויצרי ואת עקב הרגליו הקפדניים, דייקנותו וסדר יומו הנוקשה.

הוא מתעורר מידי בוקר בשעה קבועה וסועד ארוחת בוקר בעלת תפריט קבוע. אחר כך מתחילה שיגרת יום אחידה, המשתנה רק לפני משחק, אז הוא מוותר על משחק הקלפים היומי שלו, המיועד להרגיעו – וזאת כדי לשמר את כושר הריכוז שלו. בין השאר הוא גם דתי: נוצרי־פרוטסטנטי. הביטוי המוחשי ביותר: איננו מנבל את פיו, איננו מקלל ("שיט" וכל השאר) – וזה כידוע קשה מאר לשחקן כדורסל...

באיטליה הגדיר אותו עתון אחד כאלוף וג'נטלמן, משחק מלים שממש תואם למי שעומד מאחוריהם. ■

נשיקת האלוף. מי שזכה לכינוי "מלך האתלטים", אלוף קרב העשרה דיילי תומפסון מבריטניה, נושק לרעייתו, פטרישה (טישה), בטקס כלולותיהם. מיד לאחר הטקס מיהר דיילי, המנצח האולימפי של לוס אנג'לס 84' להופיע ב...משחק צדקה בכדורגל, שצולם עבור תוכנית הטלויזיה של המראיין דייויד פרוסט (צילום א.פ.)

שתי הנשים בחייה של מארטינה. ביציע, בטורניר "רולאן גארוס" האחרון בפאריס, נראו גם שתי חברותיה הקרובות של מארטינה נאוורטילובה. רנה ריצ'ארדס (משמאל) – לשעבר ד"ר ריצ'ארד ראסקינד, רופא עצמות יהודי, אלוף המכביה, שעבר ניתוח החלפת מין וגם החליף את שמו. אחר כך נעשתה רנה מאמנת ויריבת אימונים למארטינה, עד שהסתכסכו. כיום היא בת 52 וחזרה ל"להקת מאטרינה". מימין ג'ודי נלסון, מי שהיתה רעייתו של מיליונר אמריקני, אם לשני ילדים, שנעשתה בת לוייה צמודה למארטינה, "חברת לחיים", כינוה. עכשיו שלושתן יחד.

המלאכית של צ'ארלי. סייפת מערב־גרמניה בדרכה לדו־קרב באליפות ארצה, על רקע כרזת פירסומת של חברת המחשבים י.ב.מ., בה מופיע צ'ארלי צ'אפלין. התצלום של אלפרד הארדה, מועמד לאחד הפרסים הראשונים בתחרות צילומים בין־לאומית.

אקרובטיקה על הגלים. ענף ספורט חדש מתפתח הקייץ בהונולולו – אקרובטיקה של גלשני גלים. בראיין קאולאנה, 26, אוחז מעל ראשו את בת זוגו קאתי טראדה, 32, תוך כדי גלישה על הגלים באימון לקראת אליפות ראשונה במקצוע זה, בחוף וואיקיקי (צילום א.פ.)

נוק־אאוט לבוס. פמאלה ג'קסון, 23, המכונה "בית הבובות", היא מתאגרפת אמריקנית מקליפורניה, אחת משמונה נשים צעירות שעוסקות עתה בספורט הגברי הזה ועומדות להופיע בסידרת תחרויות בבריטניה. לקראת הנסיעה הן ערכו סידרת תצלומים לקידום מכירות, עם מנהל ה"להקה" האל סטון, הדורש שיקראו לו "החיה" (ואין לו כל קשר עם "החיה" שלנו, באניסטר...)

שובו של "סמי הגדול"

ה"צנטרפור" של הפועל ירושלים לפני 30 שנה, סמי פרוכטמן, שנעלם לפתע יום אחרי הדרבי של '57 – חזר לפתע לביקור בעיר הקודש, נפגש עם חבריו, שחקנים ואוהדים וותיקים ☐ "זו איננה ירושלים שלי", העיר למארחיו ☐ זכרונות

למטה: סמי פרוכטמן (ראשון מימין) במדי נבחרת ירושלים, 1952. משמאל אפרים גלר, מנהל הפועל. מימין, מאיר אפרים, מנהל מכבי ירושלים. משמאל: פרוכטמן השבוע במידרחוב הירושלמי. 30 שנה אחרי ש"נעלם" (צילם: מאיר גבאי)

מאיר גבאי

סמי פרוכטמן. הדור של היום אינו מכיר אותו – אולי שמע עליו פרושים. שברירי מידע. בשנות ה־50 הוא היה כוכב הפועל ירושלים. הצנטרפור שלה. במושגים של ימינו: החלוץ המרכזי, חוד ההתקפה.

ותיקי ירושלים מזכירים עדיין את שמו בערגה. זוכרים אותו, סמי מתוצרת וינה, שהבקיע שערים בימק"א ואחר כך מרים את ידיו אל על. אז, לא נהגו כך. סמי היה מיוחד.

30 שנה חלפו מאז אותו בוקר של 3 במארס 1957, כאשר פרוכטמן עזב בחשאי את הארץ והפליג עם משפחתו לברזיל. העתיק את מגוריו מהנוף של ימק"א, לאיצטדיון המארקאנה בריו. ירושלים הספורטיבית הוכתה אותו יום בתדהמה. דבר היעלמו נודע לה רק כשסמי כבר היה על סיפון האניה בלב ים. בצהרי היום הקודם עוד הספיק להשתתף בדרבי נגד בית"ר.

בימים אלו, סמי פרוכטמן הפתיע שוב. חזר לפתע לירושלים – לביקור מולדת.

ירושלים האחרת

הסבנו עמו בבית קפה במידרחוב בן־יהודה. בגיל 66 הוא נראה מצוין. הרחיב ממדים, עלה במשקל. שזוף ובלוריתו הלבינה. וותיקים נעצרו ליד שולחננו. "מה, פרוכטמן? זה אתה?" חיבוקים, נשיקות. לידו הסבו שניים מחבריו להרכב: המקשר השמאלי משה "מואיז" יאיר, והשוער יהודה אמיר (מקודם אמר) וכמובן, הזכרונות.....

"את ירושלים שלי אינני מצליח להכיר. זו ירושלים אחרת לגמרי. קולנוע "ציון" לא קיים כבר. להיכן נעלמו איפה קפה זיכלי? עברתי ליד מגורי בשכונת בקעה ובכיתי", סיפר סמי.

הוא מתעניין בשחקנים מבני דורו: מה עושים כבה (מרדכי יצקן), מנש, שטימר (שעבר לבית"ר), ברוך בנבנישתי, שלמה דרגן. שואל גם על שחקני בית"ר ברנבלום, יחזקאל, סימן. הצטער לשמוע רק עכשיו ששמעון שטרן כבר איננו בחיים. נפטר לפני כמה שנים.

סיפר שמצבו טוב. בברזיל הוא עוסק בסחר בבגדים. במקום ימק"א, הולך לראות משחקי כדורגל במארקאנה, ומספר בהתלהבות על הליגה הברזילית.

"טוב שלא באת קודם"

"רציתי לראות איך נראית הפועל ירושלים, אבל הגעתי ברינוק בסיום העונה".

"טוב שלא באת", העירו לו חבריו. "זו היתה טרגדיה".

"פייגנבוים? מי זה פייגנבוים? – הוא שואל... "מצטער, לא מכיר ולא שמעתי על אף אחד". הופצע לשמוע על מעמדה של בית"ר ירושלים ושומע בעניין רב מה הלך פה העונה.

שבע שנים (1950–1957) כיכב סמי פרוכטמן בהפועל ירושלים. הגיע אליה בגיל שאחרים מסיימים את הקריירה שלהם, בגיל 30 פלוס. יליד וינה, תוצר מובהק של מועדון הכדורגל המהולל "הכח וינה". שיחק קודם לכן בקבוצת הנערים "זינה" ועבר להכח תודות ליוזמתו של לאיוש הס ז"ל, מכוכבי המועדון ולימים מאמן בית"ר תל־אביב הגדולה של שנות ה־40 וגם מאמן נבחרת ישראל. הספיק להופיע בשני משחקים במדי "הכח וינה" הגדולה, של הדור החדש, בה כיכבו צבי (דוקטור) ארליך, הרבט מייטנר ובריטפלד.

פרוכטמן עלה לישראל ב־1937 ונחת ישירות בהפועל ראשון־לציון. את הקריירה העיקרית שלו עשה בשורות הצבא הבריטי, בצד כוכבים ידועי שם מאנגליה. עם שיחרורו הספיק לשחק בהפועל תל־אביב ובהכח תל־אביב, ובתום מלחמת השיחרור נקלע לירושלים, הצטרף להפועל ירושלים והעניק לה גוון מיוחד ואת נסיונו העשיר שחיפו על גילו המתקדם.

הדרבי האחרון

אני מזכיר לפרוכטמן את משחקו האחרון בימק"א (2 במארס 1957), יום לפני ההפלגה החשאית שלו לברזיל. זה היה דרבי ירושלמי במסגרת ליגת המשנה. התוצאה היתה 1–1. בדקה ה־20, כבש הקיצוני שלמה דרגן לזכות הפועל. אהרון אמינוף, המרכזי של בית"ר, הישווה בדקה ה־75. כיום מכהן אמינוף כשופט שלום בעפולה. ההרכבים היו – בית"ר ירושלים: משה לוי; אילוש ז"ל, בביוף (כיום יוגב), ברנבלום, שאול מזרחי, בן־אליהו; זוכוביצקי, פררמן, אהרן אמינוף, סיאני, ציון שלום. הפועל ירושלים: כלב; וורמכרנר, תגוני, גאייר, לנץ, מנש, דרגן, ברוך בנבנישתי, פרוכטמן, יאיר, נשלסקי.

למחרת הדרבי, ביצע סמי פרוכטמן, כאמור, את ההטעייה האחרונה שלו וב"דריבל" מפתיע עלה לסיפון האניה בדרכו לריו־דה ז'ניירו. נפרד מקהלו ללא הדרן.

מקץ 30 שנה, סמי שב כאן. ליד דוכן של פלאפל הוא מעיר: "אתם יודעים, 30 שנה לא אכלתי פלאפל" – ומיד הזמין ק"ג פלאפל, כאילו כדי "לסגור את הפער". ■